N^ER 74

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 20 *Czerwca v. s.* 1828 *Roku.*

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 13 czerwca.

(z Ruskiego Inwalida).

WIADOMOŚĆ OD WOYSKA DZIAŁAJĄCEGO.

Wiadomość od Korpusu oblegającego pod Braiłowem od dnia 22 do dnia 29 maja.

Roboty około oblężenia pod Braiłowem trwały ciągle od dnia 22 do 24go maja; podwóynemi przykopami doszły do kontraskarpu, a od 25 do 26go zaczęte spuszczanie się do fossy przez galeryą minową. Z twierdzy nieprzyjaciel przez noc całą silnie utrzymywał strzelanie, a ze dniem całą swą natężył uwagę, rozwinąwszy ogień po lewey warowni, działał tak skutecznie, że warownia ocalona od zburzenia jedynie rozważnemi z zimną krwią rozporządzeniami majora okopu, podpółkownika *Dena* i jego pomocnika, *Andrijewskiego*, majora półku 35go strzelców; przy tém zdarzeniu podporucznik kazańskiego półku pieszego *Udom* z odwagą prawdziwie nieustraszoną trzymał się w warowui ze swymi podjazdami strzelców i tym sposobem sprawił, że można było porobić naypotrzebnieysze w niey poprawy.

W nocy na 28my maja, prawe spuszczanie się galeryą minową znacznie posunięte; w ciągu tey doby ze wszystkich bateryy frontu naszego attaku naymocnieysze trwało strzelanie; nieprzyjaciel odpowiadał z wieczora i do północy ze wszystkich dział twierdzy, które pozostały jeszcze niezbitemi; ale od północy do świtu działanie z twierdzy było nader słabe, a z dniem całkiem prawie ustało; w ogólności przez ciąg tych dni na wszystkich bateryach frontu naszego attaku robione były potrzebne naprawy i strzelano do twierdzy mniey lub więcey słabo, stosownie do okoliczności i ognia nieprzyjacielskiego, wymierzonego na nasze roboty. Przez cały ten czas z naszey strony zabito: porucznika półku pieszego permskiego *Dragomirowa*, chorążego półku pieszego kazańskiego *Dobrograjewa* i 17 szeregowych; ranieni: porucznik ufimskiego półku pieszego *Mozalewski*, 6go półku pionierów kapitan *Żukanow*, porucznik inżenierów *Kaulbars* i podporucznik półku pieszego kazańskiego *Palenko*, tudzież 79 ludzi rang niższych.

Flotylla, dla wiatrów przeciwnych, nie miała zdarzenia działać do dnia 29go, lecz tego dnia zupełnie zerwała kommunikacyą twierdzy *Braiłowa* z prawym brzegiem Dunaju; 6 statków pod dowództwem kapitana 2giey rangi *Riazanowa* i brzegowa baterya podpółkownika *Makalińskiego*, odciągnąwszy uwagę twierdzy, ułatwiły 16stu statkom pod dowództwem walecznego kapitana 1szey rangi *Zawodowskiego* uderzyć na flotyllę turecką i zniszczyć ją prawie zupełnie. W tém zdarzeniu wzięto 4 szalupy, 7 łodzi kanonierskich, czółen naczelnika nieprzyjacielskiey flotylli, z banderą, z ważnemi papierami i z artylleryą; i dalsze statki rozgromione, pobite i na mieliznę zapędzone, a 6ciu tylko statkom udało się skryć do *Maczyna*. Strata z naszey strony, dzięki Naywyższemu, dochodzi tylko 10 ludzi zabitych i ranionych.

Działanie 3go Korpusu pieszego.

D. 27 maja wykonane zostało świetne przeyście Dunaju pod wsią Satunowem, w blizkości tureckiey twierdzy Isakczi. Wszystkie trudności, jakie wystawiało przedsięwzięcie tak śmiałe, pokonane zostały wytrzymałością, odwagą i jednomyślnością naszych wojowników, a uwieńczone nayzupełnieyszém powodzeniem.

Niższy-Dunay stawił zawsze wielkie trudności do przeprawy, dla rozległości błotnistey jego doliny, w roku teraznieyszym niezwyczaynie wielka, równa z brzegami woda, bardziey jeszcze powiększyła te trudności i wymagała wczesnego chwycenia się skutecznych środków do zrobienia grobli, więcey 5ciu wiorst ciągnącey się. Robota ta poruczona była Jenerał-Majorowi inżenijerów *Rupertowi*. Brygada pijonierów, do 2ch tysięcy rang niższych 9tey dywizyi piechoty i 1000 mieszkańców, co dzień do niey użytych było, i do postawienia mostów przez łachy (*hirły*) i strumienie do Dunaju wpadające. Nakoniec po nadzwyczaynych pracach i trudnościach, d. 25 maja grobla została doprowadzona aż do wód Dunaju. Ale roboty te musiały koniecznie zwrócić uwagę nieprzyiaciela, który, korzystając z dogodnego na prawym brzegu położenia mieysca, okrył woyskami i warowniami góry, pod któremi jedynie mogło bydź dokonane przeyście. Główna jego bateryа, 9cio-działowa, znaydowała się na prawem skrzydle jego pozycyi, u samey posady góry, w lewo od niey wzniesiona była wielka reduta i dwie inne bateryе, uzbrojone działami wielkiego kalibru, działały wzdłuż koryta *Dunaju*, wielką zaymując przestrzeń. A żeby z nadzieją skutku dokonać przeyścia, trzeba było przeciwko tym nowym przeszkodom przedsięwziąć stosowne środki. Wielka, 25ciodziałowa baterya, założona została naprzeciw prawego skrzydła nieprzyjacielskich pozycyy; oddziałowi flotylli Dunayskiey, pozostałey pod dowództwem kapitana 2giey rangi *Pananiotti* w Izmailu, a złożoney z 8miu łodzi kanonierskich i 4ch *iol*, rozkazano było przyspieszyć przybycie do mieysca przeprawy, również przybyło do tego mieysca 26 statków kupieckich i wielka liczba łodzi Zaporozców, którzy nie dawno powrócili do poddaństwa Rossyi.

Na skutek daney dyspozycyi, o godzinie 3ciey z północy d. 27 maja, z naszey bateryi zaczęła się mocno kanonada, która, przy pomocy strzelania z dział twierdzy, przymusiła do umilknienia bateryе tureckie, które utrudniały przeprawę. Tym czasem woyska nasze bez ustanku przejeżdżały na drugi brzeg na statkach kupieckich i małych łodziach żarliwych Zaporozców, pomimo bystrości biegu Dunaju i mocnego ognia nieprzyjacielskiego.

Część brygady strzelców i 9tey dywizyi piechoty półki Alexopolski i Kremienczucki pod naczelnictwem dowódzcy dywizyynego Jenerał-porucznika *Bartolomeja 1go* i Naczelnika Sztabu *3go* korpusu Jenerał-majora Xięcia *Gorczakowa*, w prędkim czasie przybyły do brzegu przeciwnego, uszedłszy wzdłuż jego przeszło wiorstę głębokiemi błotami, woyska te, pod głównem dowództwem Jenerała piechoty *Rudziewicza*, zostające opanowały wzgórza. zaymowane przez nieprzyjaciela, który, ustępując stanowczemu natarciu woysk naszych, puścił się w ucieczkę, zostawiwszy zwycięzcom w zdobyczy 2 obozy i 20 dział na bateryach

W tymże czasie wyleciał na powietrze proch, w jedney z nich złożony.

Strata nasza w tym dniu w ranionych i poległych dochodzi do 112 ludzi. W liczbie pierwszych jest dowódzca Flotylli kapitan 1ey rangi *Pananiotti*, który pomimo tego nie przestawał dowodzić i w tém zdarzeniu ważne okazał przysługi; tudzież Adjutant Naczelnika sztabu 3*go* korpusu porucznik *Kleygels*.

Do liczby naczelników woysk, którzy zwrócili na siebie szczególnieyszą uwagę, należą: Naczelnik Głównego Sztabu 2*giey* Armii Jenerał-adjutant *Kisielew*. Dowódzca 2*giey* brygady 9*tey* dywizyi piechoty Jenerał-major *Helwich*, jako też Koszowy, który powrócił Rossyi Zaporożców Półkownik *Hładkoy*, a który własną zimną odwagą, przytomnością umysłu i czynnością, był przykładem dla swoich Kozaków.

Naczelnik woysk Tureckich (których było do 15,000), Hassan basza Isakczyński cofnął się do twierdzy Isakczy; przedmieście jey i twierdza Tulczy zapalone przezeń zostały. Wieczórem tegoż dnia woyska nasze zbliżyły się do twierdzy na wystrzał z działa, opanowawszy wszystkie polowe fortyfikacye.

D. 28, woyska 3go korpusu ciągle się przeprawiały na prawy brzeg Dunaju; d. 29 zbliżone do Isakczy odebrały wiadomość, że załoga pod dowództwem *Hassana* i *Ejub* baszów gotowa jest kapitulować, a 3ogo w przytomności Cesarza Jegomości rzeczywiście poddała się przez kapitulacyą; obudwu baszom, którzy przynieśli klucze od twierdzy i całey załodze, która broń złożyła, Naywyżey dozwolono powrócić do swoich rodzin. 75 dział, 18 chorągwi, znaczna ilość zapasów wojennych i żywności dostały się w ręce zwycięzców. O godzinie 2 z południa Muromski półk piechoty, z rozwiniętemi chorągwiami i biciem w bębny, poprzedzany od obudwu baszów wszedł do twierdzy. Mieszkańcy spokoynie zaymowali się przedażą i zwyczaynemi swemi zatrudnieniami.

D. 31 maja przednia straż i Kor-de Batal 3go korpusu rozpoczęły zaczepne działanie ku Babadagu i w kierunku do Kinstendżi jako też Czarnych-Wód. Babadag, opuszczony przez Turków, zajęty został przez straż przednią pod wodzą Jenerał-Porucznika *Ridigera*, d. 1 czerwca. Tymczasem oddziały woysk pod naczelnictwem Jenerał-Poruczników: *Bartolomeja*, *Uszakowa* i Xięcia *Madatowa* wysłane zostały dla opasania Tulczy, Maczyna i Hirsowa. Pierwsze z tych twierdz rzeczywiście opasano d. 1 i 2 czerwca. Główna kwatera była d. 31 maja w obozie blizko Isakczy; 1go czerwca pod wioską *Frikaczi*, 2go i 3go pod Babadagem.

Od wylądowującey wyprawy przeciwko twierdzy Anapie.

Po porażce nieprzyjaciela d. 18 maja, twierdza Anapa była trzymana w ścisłey blokadzie. W małey tylko liczbie pokazywali się Gorale; lecz d. 28 maja kupa ich, okrywszy góry i pola, otaczające Anapę, zrobiła napady. Załoga twierdzy, korzystając z tego zdarzenia, zrobiła także wycieczkę. Wielką zadano klęskę nieprzyjacielowi. Turcy zostali odcięci od twierdzy, wykłóci bagnetami i potopieni w morzu. Przyczém odebrano im jedno działo polowe z wozem prochowym i uprzężą. Uciekający brzegiem dognani zostali przez statek parowy i uzbrojone barkazy, od których znaczney doznali straty, i część załogi, odcięta od twierdzy, uciekła w góry. W tymże czasie Czerkiesowie zostali odparci, zupełnie rozproszeni i ścigani na 12 wiorst przez naszą piechotę.

W tey rozprawie raniono pięciu oficerów, a niższych rang w czasie wysyłania doniesienia było już do 70. Strata nieprzyjaciela jest bardzo znaczna. Czerkiesowie postradali jednego ze swoich Xiążąt, nazwiskiem *Temrjuka*.

Roboty około oblężenia pomyślnie daley postępują; artyllerya nieprzyjacielska z attakowanych poligonów jest spędzona. Od morza, działania przeciwko twierdzy odbywają się skutecznie; z 10 statków, pod nią znaydujących się, trzy zatopione wystrzałami.

Wice-admirał *Greigh*, chcąc, ile można, stać się panem pozostałych statków, wysłał od floty, d. 20 maja w nocy z przyjaźnym wiatrem nadbrzeżnym, uzbrojone statki wiosłowe, pod wodzą 33 ekwipażu floty Kapitana-leytenanta *Niemtinowa*. Podniesiony księżyc odkrył załodze przedsięwzięcie naszego oddziału, który przyjęty był z twierdzy mocnym ogniem z dział i ręczney broni. Nie zważając na to, statki nasze, z przykładną odwagą pod gradem kul i kartaczów zahaczyły trzy statki, które, odciąwszy im rudle, wzięły na holowanie, i szczęśliwie doprowadziły do floty, będącey w przystani. Palisady, któremi otoczone były dalsze statki, nie dopóściły ich zebrać.

Austrya.

Wiedeń dnia 10 czerwca.

(z Gazety Warszawskiey.)

Zdaje się pewną rzeczą, iż gabinet Cesarki przesłał zupełnie nowe instrukcye Posłowi swemu w *Stambule* (Baronowi *Ottenfels*). z poleceniem użycia jak nayskuteczniejszych środków dla nakłonienia Porty do uspokojenia Rossyi w jey zażaleniach przeciw Tureckiemu Rządowi. Internuncyusz ma razem przedstawić Reis-Effendemu, iż gdyby Dywan nie chciał przychylić się do przełożeń Dworu Cesarskiego; Porta niech się nie spodziewa żadney pomocy ze strony Austryi, która chce się zupełnie neutralnie w niniejszey woynie zachować, jakkolwiek okropne skutki mogłyby z niey spłynąć na Państwo Ottomańskie.

— *Dnia 11* —

Podług odebranych tu doniesień z Turcyi, znikła wszelka nadzieja pokoju na Wschodzie. Porta zdecydowała się do woyny. Taka była odpowiedź Reis-Effendego, po odebraniu Manifestu i Deklaracyi ze strony Rossyyskiey. Zaczynają się domyślać, iż środki odporu, tajemnie przysposobione przez W. Sułtana, są nierównie większemi, niż z początku mniemano.

— *Dnia 12* —

Dziś rozeszła się pogłoska, iż Porta skłonną jest do przyjęcia wszystkich warunków traktatu Londyńskiego, a lubo nic urzędowego w tey mierze nie ogłoszono, wieść ta jednak miała pomyślny wpływ na cenę papierów naszych.

Turcya.

Stambuł d. 31 maja.

(z Gazety *Warszawskiey*.)

W tey chwili oświadczyła Porta, iż życzy sobie bytności Posłów Francuzkiego i Angielskiego, dla układania się względem Grecyi na zasadzie traktatu z d. 6 lipca. Reis-Effendi przesłał Posłowi Niderlandzkiemu wezwanie w tey mierze do rzeczonych Posłów. Wreszcie panuje tu zupełna spokoyność, i co godzina spodziewają się ogłoszenia odpowiedzi Porty na Deklaracyą woyny ze strony Rossyi. Projekt tey odpowiedzi znayduje się już u Muftego.

Od granic tureckich 2 czerwca.

Donoszą z *Sarajewa*, iż przybyły tam w taynem zleceniu Sułtana Kapiszy (Kommissarz) kazał zwołać wszystkich Kapitanów i duchownych Chrześciańskich, i zalecił im, aby wszyscy Kapitanowie Bośnii utrzymywali wszystkich Muzułmanów w takim stanie, iżby natychmiast mogli udać się tam, gdzie Kommissarz lub Basza wskaże. Niektórzy Kapitanowie w *Sarajewie* otrzymali rozkaz wyyścia spiesznie z woyskiem ku *Drina* w okolice *Zwornika* dla obrony granic Bośnii od Serwii; inni Kapitanowie mają składać korpus obserwacyyny. Część tego woyska ma zostawać pod dowództwem Silistara Kapiszi-Baszy *Mechmeda* Agi z *Bihacz*. Arcy Biskup w *Sarajewie*, trzey Biskupi, Archimandryci i inni znaydujący się tam duchowni, musieli wykonać przysięgę na wierność Sułtanowi, i obowiązać się wstrzymywać lud od wszelkiego rozruchu i odstrychnienia się od Porty. Obdarzono

ich potém kosztownemi futrami i pieniędzmi. Wóyna z Rossyą strwożyła Turków; ci, którzy są z tey strony *Unna* wzbraniają się udać w pochód, będący zaś w środku Bośnii okazują większe posłuszeństwo, i pośpieszyli nad rzekę *Drina*.

List od granic Bośnii wyraża: „Nadszedł rozkaz Wezyra Bośniyskiego z *Sarajewa*, aby 8,000 woyska przeprawiło się przez *Drinę* i zgromadziło się na równinie Messweyskiey, blisko twierdzy Serwiańskiey *Szabacz*; lecz Serwianie oświadczyli, iż nie dopuszczą przeyścia wspomnioney rzeki. Coraz bardziey braknie żywności w *Belgradzie* i innych twierdzach pogranicznych Serwiańskich, tak dalece, iż żołnierze Tureccy, stojący na osadzie, muszą pracować u Serwian za szczupłą zapłatę po 20 parów (10 gr. pol.) na dzień; pierwiey zaś broń swoję poczęści przedali. Niedostatek ten pochodzi ztąd, iż Serwianie, którzy dawniey obowiązani byli dostarczać *in natura* żywność do twierdz, teraz z rozkazu Baszy Belgradzkiego dają natomiast pieniądze, za które niechcą dostawiać żywności. Nadto, woysko w twierdzach Serwiańskich jest bardzo źle ekwipowane, i zagęściło się zbiegostwo, jak zwykle czyni w podobnym razie niekarne woysko Tureckie. Często jadą gońcy wysłani od Wezyra Bośniyskiego z Sarajewa do Wezyra Serwijańskiego w *Belgradzie*, i nawzajem. Rzeka *Drina*, stanowiąca granicę między Bośnią i Serwią, jest zobustron osadzona woyskiem Bośniyskiem i Serwiańskiem we wszystkich mieyscach przeprawy. Muzułmani w Bośnii lękają się powstania Montenegrynów (Czarnogórców) przeciw Porcie.“

Goniec Smyrneński z d. 17 maja zawiera następujące wiadomości z *Syra* pod d. 7 maja: „Słychać iż *Kolokotroni* i *Griwa* zostali uwięzieni z rozkazu Prezesa Grecyi: nie mógł bowiem tego odmówić wielu osobom, które w naymocnieyszym sposobie wystawiły zdrożne postępowanie obu wspomnionych dowódców.”

Wysłani ze *Stambułu* Biskupi Greccy mieli przybyć do *Patras*.

Słychać, iż Porta obojętnie przyjęła Deklaracyą woyny ze strony Rossyyskiey. Reis-Effendi, u którego właśnie natenczas był Pan *Ottenfels*, Internuncyusz Austryacki, złożył spokoynie odebrane listy, i posłał je Wielkiemu Wezyrowi.

Anglia.

Londyn dnia 8 czerwca.

(z Gazety Warszawskiey).

Pan *Malcolm* popłynie na 74-działowym okręcie *Wellesley* dla objęcia dowództwa na morzu Śródziemném, w mieyscu Pana *Codringtona*.

Hrabia *Aberdeen* miał dziś naradę z Xiążęciem *Wellingtonem* w wydziale skarbowym. Hrabia *Moltke* Poseł Duński, Lord *Heytesbury*, Pan *Peel* i Lord *Douglas*, mieli czynność w wydziale spraw zagranicznych.

Niektóre gazety tuteysze doniosły, iż kanclerz skarbowy myśli zaciągnąć 4 miliony funtów szterlingów (160 milionów złotych polskich) nowey pożyczki, w jedney połowie od banku, a w drugiey od osób prywatnych. Gazeta *Goniec* ogłasza tę wiadomość za bezzasadną.

Hrabiowie *Villaflor*, *Sampajo*, *Taipa*, oraz Jenerałowie *Saldanha*, *Xavier*, i *Stubbs*, popłyną d. 12 b. m. do Portugalii, w towarzystwie Margrabiego *Palmella*.

Francya.

Paryż dnia 10 czerwca.

(z Gazety Warszawskiey.)

Król Jmć, przybywszy onegday zrana z *St. Cloud* do tuteyszey stolicy, udał się do Kościoła *S. Germana* na nabożeństwo, jako w uroczystość Bożego Ciała, i o godzinie 11 był na processyi, odprawioney przez kilka ulic do *Luwru*, a ztamtąd na powrót do Kościoła. Przewodniczył potém Monarcha na Radzie, a wieczorem pojechał znowu do *St. Cloud*.

Hrabia *de la Ferronays*, syn naszego Ministra spraw zagranicznych, został mianowany Adjutantem Xięcia *de Mortemart*, i w tém znaczeniu wyiechał do głównéy kwatery N. Cesarza Rossyyskiego.

— Dnia 12 —

Dnia 10 b. m. po południu, Marszałek, Margrabia *Lauriston*, Wielki Łowczy i Par Francyi, tknięty apoplexyą, zakończył życie, przyiąwszy wprzód Swięte Sakramenta, w domu swoim na placu *Vandôme*. W ostatnich chwilach życia otaczali go krewni i towarzysze broni, Marszałkowie Xiążęta: *Reggio* i *Raguzy*.

Lord *Cochrane* przybył onegday z *Southampton* do tuteyszey stolicy.

Portugalia.

Oporto dnia 24 maja.

(z Gazety Warszawskiey).

Dziennik *Diaro do Porto*, umieścił mnóstwo nominacyy na urzędników Junty i inne mieysca: *A. J. Cajola*, mianowany został gubernatorem wojennym prowincyi *Minho*, w *Braga*. Urządzenie policyyne wzywa do spokoyności i zaniechania wszelkiey zemsty i pokrzywdzeń.

Względem naynowszych wypadków następujące jeszcze możemy udzielić wiadomości: D. 15 odebrano tu dekret, kassujący kilku półkowników. Pomiędzy oddalonymi znaydował się półkownik 6 półku piechoty w *Oporto*. Gubernator, obawiając się, aby żołnierze nie przeciwili się usunięciu swego półkownika kazał go we własném mieszkaniu aresztować. Żołnierze dowiedzieli się o tém w koszarach. Wysłano kapitana z prośbą do półkownika, aby stanął na ich czele. Wahał się on z początku, i powiedział, iż jeszcze nie mówił z dowódcami innych półków; lecz żona go zachęciła: czyliby hańbę i więzienie przenosił nad sławę i walkę. Przyniosłszy mu pałasz i kapelusz, dodała: iż nie prędzey powinien powrócić dopókiby nie wykrzynął Królem *Don Pedra IV*. Połączył się więc z swym półkiem, i udał się do wielkich koszar na *Ovidio*, w których stoi 15 i 54 półk na leży. Podczas narady półkowników, pokazał się Gubernator konno przed koszarami; lecz, gdy go nie wpuszczono, powrócił. Dnia 17, schronił się z około 150 żołnierzami policyynemi i kilku oficerami. Wkrótce potém huk dział oznaymił, iż pięciu Półkowników się połączyło i utworzyło radę wojenną. Pierwszém działaniem ich było oddanie broni ochotnikom i milicyi, którą im niedawno odebrano; są oni teraz policyą miasta. Po południu ogłoszono wiadomą deklaracyą.

Były Gubernator w *Oporto* stanął z kilku żołnierzami policyynemi i z milicyą w *Canevezes*, o 10 mil od tuteyszego miasta. Wysłano przeciw niemu podpółkownika *Abren* z mocnym oddziałem; nim ten jednak przybył, Gubernator pierzchnął: pozostali atoli żołnierze mężnie się bronili i w sztuki zostali porąbani. W tych trzech prowincyach jeden tylko półk 12 liniowy nie jest pomiędzy sobą zgodny. Sześć kompaniy oświadczyło się za *Don Pedrem*, a 4 za *Don Miguelem*; do ostatnich należy półkownik i chorążowie. Kapitan i kilku żołnierzy usiłowali odebrać chorągwie. Półkownik kazał dać ognia, a Kapitan i jeden żołnierz zostali zabici; kilku zaś raniono. To się stało w *Amarante*.

Lizbona d. 28 maia.

Gazeta tuteysza z dnia 24 b. m. umieściła następujące obwieszczenie Jeneralnego Intendenta policyi: „Intendentura policyi otrzymała wiadomość, iż rozmaite osoby dostają z *Oporto* drukowane i pisane odezwy, i przechowują je u siebie, zamiast, coby je miały oddać władzom dla zniszczenia ich, jak zasługują. W skutku tego wzywają się wszyscy, pod karą postępowania jakby przeciw podeyrzanym, aby złożyli te papiery władzom mieyscowym, w przeciągu 24 godzin. Zaleca się oraz, iżby nikt nie przyymował do siebie osoby, niemającey przyzwoitego paszportu.”

Fregata, wysłana do zamknięcia miasta *Oporto*, zawinąwszy do tamecznego portu, połączyła się ze stronnikami *Don Pedra*.

Bank Lizboński oświadczył *Don Miguelowi*,

na żądanie, aby dostarczył rządowi pieniędzy, iż kassy jego są próżne.

Policya tuteysza rozkazała sędziemu w *Aveiro*, aby rozpoczął śledztwo przekupstw, zaszłych podczas wyboru Prokuratorów municypalnych.

Hiszpania.

Madryt dnia 27 maja.

(z Gazety Warszawskiey.)

Słychać, iż Infant Portugalski *Don Miguel* przybędzie z Królową, matką swoią, do tuteyszey stolicy, jeśliby zamysły jego nie wzięły pomyślnego skutku.

Donoszą z *Saragossy*, iż na krótki czas przed wyjazdem Królestwa Ichmość ztamtąd, Monarcha nasz podpisał umowę z Francyą, względem zupełnego wyyścia woyska francuzkiego z Hiszpanii. Z *Barcellony* donoszą o odkryciu nowego spisku i uwięzieniu kilku znakomitych osób, między któremi ma bydź Gubernator.

Vice-Hrabia *St. Priest*, Poseł francuzki, przybył do tuteyszey stolicy. Pan *Beaurepaire*, który dotąd był sprawującym interessa francuzkie, pozostanie w urzędzie sekretarza poselstwa. Słychać, iż Infantowie *Don Carlos* i *Don Francisco* otrzymali od Króla Jmci wezwanie, aby się udali do *Vittoria*.

Od niejakiego czasu rozchodzi się tu pogłoska, iż Maurowie szturmem opanowali *Ceutę*. Woyskowi, znający położenie mieysca, zapewniają, iż to bydź może, gdyż okopy twierdzy w bardzo złym były stanie. Mieysce to dotychczas było sobie samemu zostawione, woysko nie było płatne, a żywność bardzo trudna i droga, poniewaž, z powodu korsarzów, nie można jey było dostarczać.

— *Dnia 28* —

Dnia 25 b. m. przybył tu nadzwyczayny goniec, i (jak słychać) przywiózł nader ważne listy, o których treści nic jeszcze urzędowego nie ogłoszono.

Mówią, iż Król nasz każe się koronować ze zwykłą w innych krajach okazałością.

Na wyspie *Majorce* wybuchnęły rozruchy z powodu Intendenta *Negrete*, który dopuszcza się różnych zdróżności.

W *Kadyxie* spodziewają się przybycia okrętów z kosztownemi towarami, pod zasłoną fregaty *Casilda*.

Rozmaite wiadomości.

Niektóre Gazety doniosły, iż w Zjednoczonych Stanach półnoçney Ameryki, wybudowano okręt liniowy o 180 działach. Wiadomość ta jest bezzasadną. Naywiększe teraźnieysze okręty liniowe mają tylko 146 dział, a do tey liczby wchodzą małe 12funtowe moździerze, umieszczone w tyle okrętu na pokładzie, bo tam nie przeszkadzają obrótom okrętu i dawaniu znaków. Okręt *Nelson* w *Portsmouth*, ma tylko 126 dział.

Sprowadzono do Anglii ogromne drzewo orzechowe, mające 36 stóp obwodu, znalezione blizko jeziora *Erié*, w Ameryce półnoçney. Krajowcy oddawali mu cześć, poczytując je za dawnieysze mieszkanie wielkiego ducha. W Anglii będzie wkrótce przedane przez licytacyą. Według mniemania gazet tuteyszych, możnaby w niém założyć bibliotekę; gdyż wydrążone obeymowałoby 3000 xiążek.

W Departamencie *Mozelli* bardzo obszerny prowadzą handel ukradkowy, a to za pomocą psów. Z ogłoszenia prefekta wykazuje się, iż w samym obwodzie *Saargemünd*, od 1 marca 1827 roku, do 1 marca 1828 roku, 58,277 psów z Francyi przeszło przez granicę, a to w celu przenoszenia towarów zakazanych. Z psów tych zabito przy powrócie do Francyi 2,477, które razem 6,056 kilogrammow (12,838 funtów) kontrabandy były niosły. Te więc 55,800 psów, które uszły baczności strażników celnych, przeniosły 140.000 kilogrammów kontrabandy do Francyi. Aby wprowadzeniu takowemu ile można zapobiedz, niewolno odtąd nikomu, mającemu jednego lub więcey psów przy sobie, opuszczać granicy Francuzkiey bez paszportu, który oddanym bydź musi w Prefekturze.

OGŁOSZENIA.

Od Główno-Zarządzającego Departamentem Pocztowym obwieszcza się, iż z przyczyny nadzwyczaynego nagromadzenia się w mieyscach pocztowych listów prostych (t. j. bezposyłkowych, bezpieniężnych i nierewersowanych), które zostają nieoddane, z przyczyny niewynalezienia tych, do których one były adressowane, dla niewyraźności adressów, albo oddalenia się ich z tych mieysc, dokąd listy były posłane, na osnowie prawa o dziesięcioletniey dawności, i Naywyżey utwierdzonego przez Jego Cesarską Mość dnia 3 kwietnia 1828 roku postanowienia Komitetu PP. Ministrów, przepisano po całém Państwie.

1) Wszystkie, otrzymane przed dziesięcią laty, to jest do 1818 roku, listy, które pozostają nieoddane, dla przyczyn wyżey wyrażonych, spalić.

2) Toż prawidło zachowywać i nadal, to jest w roku 1829 spalić te listy, które podpadają temuż artykułowi i pozostaną do roku 1819 i tak daley.

3) Dla ostróżności, azali nie znaydują się w takich listach jakiekolwiek dokumenta, albo nawet pieniądze, potajemnie włożone, pierwiey wszystkie listy rozpieczętować, a jeżeli znaydą się pieniądze, przyłączyć je do Pocztowych dochodów, na tey osnowie, jak jest postanowiono o pieniądzach, objawionych na Poczcie, ale w przeciągu 10ciu lat, zostających bez wydania: a jeżeli znaydą się dokumenta, tedy je natychmiast odesłać do Rządu Gubernialnego tey gubernii, zkąd przysłane, dla powrócenia tym osobom, od których były listy, albo ich następcom.

A dla zaradzenia nadal podobnemu nagromadzaniu się listów, nieodbicie jest potrzebną, ażeby osoby, posyłające listy, robiły adressa czyli zapisy, do kogo je posyłają, jak tylko można naywyraźniey i naydokładniey; w szczególności zaś, aby dokładnie zapisywały mieysce zamieszkania.

Od Główno- Zarządzającego Departamentem Pocztowym obwieszcza się, iż w przeszłym miesiącu maju, zaczęło się z Sankt-Petersburga wysyłanie dyliżansów do Radziwiłłowa i na powrót, dla podania sposobu łatwieyszego odbywania podróży przyjeżdżającym do Rossyi zza granicy i dla dogodnieyszey kommunikacyi pomiędzy sobą guberniy i miest, leżących na tym trakcie. Dyliżanse te chodzą przez Witebsk, Mohilew-Białoruski, Czernichow, Kijow i Żytomierz. Cena za mieysce w karecie z Sankt-Petersburga do Radziwiłłowa, lub na powrót 275 rubli assygnacyami. Z pierwszeństwem oddają się mieysca na całą drogę, a pozostałe wolnemi w wigilią wyyścia oddają się stosownie do rachunku odległości. Również podług tego rachunku odległości można mieć na trakcie mieysca niezajęte w czasie przechodzenia dyliżansu. Od życzących sobie jechać przyymuje się subskrypcya w Sankt Petersburgu w Kantorze Dyliżansów na Wielkiey-Morskiey, a w Radziwiłłowie u tamecznego Pocztmistrza na objawionych prawidłach.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 74.

Wilno dnia 20 Czerwca v s 1828 Roku

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

2 Отъ Правленія Государственнаго Заемнаго Банка объявляется, что въ ономъ продаваться будетъ имѣніе Помѣщиковъ Іосифа, Демьяна и Антонія Горбацкихъ, состоящее Могилевской Губерніи Мстиславскаго Повѣта при фольваркѣ Яковщинѣ дворовыхъ женска 1; въ деревняхъ Анашковичѣ муж. 5, женска 6, новорожденныхъ муж. 2, женска 2; Буды муж. 10, женска 11, новорожденныхъ женска 5; Футорѣ муж. 12, женска 9, новорожденныхъ муж. 2, женска 6; Любинкѣ муж. 13, женска 8, новорожденныхъ муж. 1, женска 1, всего наличныхъ ревижскихъ мужеска 40, женска 35; новорожденныхъ мужеска 10, и женска 9 душъ, со всемъ Господскимъ и Крестьянскимъ строеніемъ и имуществомъ, и принадлежащего къ оному землею, оцѣненное по 10лѣтней сложности дохода въ 12012 р.; имѣніе сіе продается за неплатежъ по займу изъ Банка ГГ. Горбацкихъ 1825 года маія 28го на 24 года ас. 12,000 р. причитающейся недоимки; сроки торгамъ имѣютъ быть назначены по истеченіи 6сти недѣль послѣ перваго припечатанія сего объявленія.

Правитель Канцелляріи Яковъ Федоровъ.

2 Od Rządu Pożyczkowego Banku Państwa ogłasza się, iż w nim przedawać się będzie oddany na ewikcyą majątek Obywateli, Józefa, Demjana i Antoniego Horbackich, położony w Mohilewskiey gubernii w Mścisławskim powiecie przy folwarku Jakowszczynie dwornych żeńskiey 1, we wsiach: Anaszkowicze męzkiey 5, żeńskiey 6, nowourodzonych męzkiey 2, żeńskiey 2, Budy męzkiey 10, żeńskiey 11, nowourodzonych żeńskiey 5, Futorze męzkiey 12, żeńskiey 9, nowourodzonych męzkiey 2, żeńskiey 6; Lubince męzkiey 13, żeń. 8, nowourodzonych męzkiey 1, żeńskiey 1, w ogóle nalicznych rewizyynych płci męzkiey 40, żeńskiey 35, nowourodzonych męzkiey 10, żeńskiey 9 dusz, ze wszelkiem dwornem i włościanskiem zabudowaniem, własnością i przynależącą do niego ziemią, oceniony po 10cioletniey proporcyi dochodu 12,012 rub. Majątek ten przedaje się za nieopłacenie za pożyczką w Banku przez PP. Horbackich 1825 r. maja 28 na lat 24 rub. ass. 12,000 liczącey się niedoimki. Terminy do targow naznaczone będą po upłynieniu 6ciu tygodni od pierwszego wydrukowania tego ogłoszenia.

Zarządzający Kancellaryą Jakób Fiedorow.

---

2 Od Litewsko Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż dla uzyskania liczącey się na byłym dzierżawcy w Mińskiey gubernii, Borysowskiego, Radoszkowskiego, i Dokszyckiego trunkowych odkupow Szlachcicu Onufrym Brzozowskim, trunkowey niedoimki w dość znaczney ilości, dla niemożności tego Brzozowskiego, przeznaczone były na przedaż z publicznych targow, oddane za nim na ewikcyą, za świadectwem tuteyszego Głównego Sądu 2go Departamentu dwa murowane domy dachówką kryte, w mieście Grodnie na ulicy Mostowskiey i Bernardyńskiey pod N. 600 rozpołożone, żyda Arii Szmoyłowicza Gierszona z dalszemi ich murowanemi attynencyami, ocenione 3463 rub. 80 kop. srebr., przynoszące rocznego dochodu 337 rub., i przyięte w ewikcyi po odtrąceniu położonego na nich zaprzeczenia na summę 690 rub. srebr., w pozostałey ilości, to jest 2773 rub. 80 kop. srebr.; do czego chociaż na naznaczane już terminy wzywali się stosownym porządkiem życzący, lecz nikt do targow do Gubernialnego Rządu nie przybył; zatém naznaczono na przedaż pomienionych domow nanowo terminy: 1szy 20 lipca, 2gi 3 sierpnia terazn. roku a 3ci ostateczny we 3 miesiące od dnia pierwszego wydrukowania tego ogłoszenia w St. Petersburskich albo Moskiewskich gazetach, na jakowe terminy życzący kupić te domy zechcą przybydź do Rządu Gubernialnego z gotowemi pieniędzmi. Dnia 7 czerwca 1828 roku.

Sekretarz i Kawaler Ludohowski.
Naczelnik Stołu Sobolewski.

---

2 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięci za nieokazanie na piśmie świadectw aresztanci, a mianowicie: Wincenty Malewicz, Józef Jankowski, Andrzey Wasiljew Trinkin, Karp Josifow Hawriluk, Jan bez nazwiska, Joachim Juszkiewicz, Józef Betnarowski, Jefim bez nazwiska, Bazyli Chachay i Józef Michayłow Domarewicz; którzy powiadali że mieysca urodzenia i stanu swego nie pamiętają. Na mocy Imiennego Naywyższego ukazu 23 kwietnia 1823 roku uznani za włoczęgow i odesłani do Syberyi na zaludnienie. Przymioty pomienionych włoczęgow: Malewicz wzrostu 2 arsz. 6 wiersz., twarzy okrągłey, nosa miernego, oczu szarych, włosow na głowie, wąsach i brodzie ciemno bląd, od urodzenia lat 25; Jankowski wzrostu 2 arsz. 4¼ wiersz., twarzy podługowatey, nosa długiego, oczu karych, włosow na głowie, wąsach i brodzie czarnych, od urodzenia lat 30; Trinkin wzrostu 2 arsz. 4 wiersz., twarzy czystey, nosa miernego, oczu szarych, włosow na głowie światło bląd, od urodzenia lat 26; Hawriluk wzrostu 2 arsz. 4 wiersz. twarzy okrągłey, nosa krótkiego, oczu szarych, włosow na głowie ciemnych, na wąsach i brodzie bląd, od urodzenia lat 45; Jan bez nazwiska, wzrostu 2 arsz. 4¼ wiersz., twarzy okrągłey, nosa miernego, oczu szarych, włosow na głowie ciemnych, na wąsach i brodzie światło bląd, od urodzenia lat 40; Juszkiewicz wzrostu 2 arsz. 3¼ wiersz., twarzy pstrey, nosa wielkiego, oczu szarych, włosow na głowie ciemnych, na wąsach i brodzie bląd, od urodzenia lat 66; Bernatowski 2 arsz. 6 wiersz., twarzy podługowatey, nosa długiego, oczu karych, włosow na głowie, wąsach i brodzie czarnych z siwizną, od urodzenia lat 60; Jefim bez nazwiska, wzrostu 2 arsz. 5 wiersz., twarzy suchey, okrągłey, nosa miernego, oczu szarych, włosow na głowie ciemnych, na wąsach i brodzie bląd, od urodzenia lat 30; Chachay, wzrostu 2 arsz. 2 wiersz., twarzy okrągłey, oczu szarych, włosow na głowie światło bląd, od urodzenia lat 20; i Domarewicz, wzrostu 2 arsz. 5¾ wiersz., twarzy podługowatey czystey, nosa miernego, małego, oczu karych, włosow na głowie, wąsach i brodzie ciemnobląd, od urodzenia lat 40; zatém jeśli pomienieni włoczęgi, ukażą się do kogokolwiek należącymi, aby ten w prośbie o ich

powrócenie, postąpił podług istotney mocy pomienionego ukazu. Dnia 6 czerwca 1828 roku.

Sowietnik i Kawaler Wincenty Fribes.

Mińskiego Gubernialnego Rządu Sekretarz Radca Honorowy i Kawaler Felicyan Arcimowicz.

Naczelnik stołu Eufemiusz Zieniewicz.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Samowładnącego Całą Rossyą etc. etc. etc. 2 UUr. Stanisławowi Zieńkowiczowi Kasztelan. Minskiemu, Xaweremu Obuchowiczowi b. Prezydentowi 2. Departt. Gubernii Mińskiey Kawalerowi, Konstantemu Rajeckiemu Półkownikowi Woysk Poll. i Kawalerowi, czyli w stopniu jego Xaweremu Woyniłowiczowi Kapitanowi, Tadeuszowi i Teofili z Salmonowiczow, Czeczotom Prezydentom Gran. Pttu Nowogr., Wincentemu Łowczemu, Chryzostomowi Prezydentt. Grodz. Pttu Nowogr., i Maciejowi b. Podsędkowi Ziem. Pttu Słuckiego Bułhakom, Ignacemu Czeczotowi Podkomorzemu Pttu Grodzieńskiego, Mikołajowi Wolskiemu Chorążemu Pttu Nowogr., Wincentemu Magnuszewskiemu Sędziemu Gran. Pttu Słuck., Józefowi Jasińskiemu Doktorowi Medycyny, Nikodemowi Szulakowskiemu, Ignacemu Jazwińskiemu, Adamowi Abłamowiczowi Sędziom Gran. Pttu Nowogr., Xaweremu Deybellowi, Michałowi Polinskiemu Profesorom Uniwer. Wilensk., Wincentemu Hawryłkiewiczowi, Xiędzu Januaremu Stulginskiemu Rektor. Klasztoru Ławryszewskiego, Xdzu Józefowi Słobodzkiemu Opatowi Prowincyi Litt., Xdzu Karolowi Nowalinskiemu Kanonikowi, Jadwidze Bylinskiey, sukcessorom ś. p. Adama Kozłowskiego Reg. Ziem. Pttu Nowogr., tudzież sukcessorom ś. p. Krystyny Korybskiey, Józefowi Łozinskiemu, Marcinowi Rogoyskiemu, Stanisławowi Truskowskiemu, Michałowi Gorzelskiemu, Janowi Korzeniewskiemu, Józefowi Okołowowi, Antoninie i Agnieszy Okołowownom, Stanisławowi Orłowskiemu, Adamowi Pohoskiemu, Stefanowi Szachnie, Rozalii Ramultowey, Adamowi Marcinowskiemu, Starozakon. Ickowi Czarnemu, Alexandrowi Łownikiewiczowi, Maciejowi Maximowiczowi, kredytorom żałłcey Obuchowiczowey i zeszłego męża ś. p. Adama Bernarda Obuchowicza Sędziego Ziem. Pttu Mozyrskiego, oraz Józefie Wolskiey Chorążyney Pttu Nowogr., Annie Kamieńskiey Sędziney Gran. Appell. Guber. Minsk., w dokładzie mężów, Reginie i Ewie Obuchowiczównom, w dokładzie Prawney Opieki córkom, jako właścicielkom funduszów po zeszłych babkach Reginie Wołodkowiczowey, Annie i Helenie Brońcownach pozostałych; jako też Alexandrowi Henrykowi Wołodkowiczowi i dalszym różnego tytułu wierzycielom i pretensorom, niemniey Starozak. Hirszowi Owsiejowiczowi Boruchowiczowi Lewinowi utrzymującemu dawny Proces w Ziem. Pttu Nowogr., w napastney pretensyi o niegdyś nabyte srebro, tudzież Alexandrze z Obuchowiczow Bernowiczowey Prezydentt. Sądow Głł. Guber. Minsk., i jey potomstwu jako sukcessorom ś. p. Serwacego Bernowicza, Gasprowi Iwaszkiewiczowi Kapitanowi Gwardyi, Wawrzyncowi Suchorzebskiemu Sędziemu Gran. Pttu Nowogr., Starozakon. Ickowi i Szmóyle Rabinowiczom debitorom massy, Pozew Edyktalny przed Sąd Taxatorsko Exdywizorski skutkiem Remmissy Sądu Gł. 2. Depart. Guber. Grodzien. w dobrach Burdykowszczyźnie ustanowiony, z powodztwa Ur. Anny z Wołodkowiczow Obuchowiczowey Sędziney Ziem. Pttu Mozyr. w assystencyi czynnego Opiekuna W. Ignacego Muchlinskiego Sędziego Gran. Pttu Nowogr., i dalszey Opieki działającey wynosi się w następney rzeczy: iż gdy Żałłca Obuchowiczowa smutnemi wypadkami będąc zmuszona, na satysfakcyą wierzycieli i pretensorow oswiadczyć Exdywizyą funduszow, mocą układu z Ur. Alexandrem Henrykiem Wołodkowiczem zawartego, od zaprzeczenia i rozciągniętey za jego pretensyi Administracyi oswobodzonych; po zdecydowanym przez Sąd Głny Grodzieński Konkursie, obowiązaną została Dekretem Sądu Exdywizorskiego dnia 13 stycznia b. r. w Burdykowszczyznie ogłoszonym, do adcytowania wierzycieli i pretensorow, równie też dłużnikow massy; przy odwołaniu się zatém do wynaszanych przed Sąd Głny Grodzieński i Exdywizorski Pozwow, do zapisywanych oswiadczeń, do Dekretow Sądu Głł. Grodzieńskiego, dnia 20 oktobra 1827 r. zaszłego, i Sądu Exdywizorskiego powyżey dattą wzmienionego, powołując Obżłłch do stanności przed Sądem Exdywizorskim w dniu 27 msca julii bieżącego roku dla oczewistego rozbioru w Burdykowszczyznie rozpocząć się, a w dniu 20 msca augusta, uznawając Ammisyą na nieprzychodzące Strony wedle zastrzeżeń Sądu Głównego i własnego postanowienia, w całém Dziele wziążć do namowy mającym następne zakłada *Prożby*, z Obżałł. Henrykiem Wołodkowiczem o uskutecznienie i zaapprobowanie w całey mocy i warunkach ugodliwych tranzakcyy w roku 1827 februar. 9 dnia nastałych, z dalszemi obżałłmi wierzycielami i pretensorami o dopełnienie rekognicyi długow realnych, a uchylenie niesłusznych i nieprawych poszukiwań, oraz wskazanie na stosujących niesprawiedliwe dopominki expensow prawnych, o domierzenie należney satysfakcyi legalnym wierzycielom przez wydziały sched w taxie wieczystey, o nadanie szacunku wartości odpowiedniego, ziemi oromey, łąkom, zaroślom i budowlom, tudzież odbywaney włościańskiey powinności, o uczynienie Sądowey wizyi gruntow i wszelkich ziemnych własności łącznie z potrzebnemi Examinami i Indagacyą przeswiadczyć zdolnemi, o gatunku ziemi obfitości, zwykłych urodzajow, o uznanie ammissyi na Strony, do zakreslonego czasu nieprzychodzące do Sądu z dopominkami, o zdecydowanie tego wszystkiego co z toku Konkursowego dzieła właściwem się okaże i żądanem będzie, z Obżałłną zaś Bernowiczową i jey potomstwem o zasądzenie za prawem zastawnym wydanym wypadającey na rzecz żałłcey summy, z Iwaszkiewiczem o zrekognoskowanie za Obligiem w roku 1818 wydanym a w roku 1822 xbra 28, w Ziemstwie Nowogródzkim aktykowanym, summy czer. zł. 1400 w kapitale, tudzież z Starozakon. Ickiem i Szmóyłą Rubinowiczami o wskazanie w skutek Dokumentow w roku 1812 i 1814 Dattnych summy złł. 3606, rachunkiem do roku 1826 zrealizowaney, jakoteż z obżałł. Suchorzebskim o zrealizowanie należności udzielnym Pozwem objętey, ze wszystkiemi pozwanemi debitorami, o uznanie Inekwitacyi od Extenuationem, i policzenie wypadających procentow i expensow prawnych. Datt 1828 r. miesiąca junii 12 dnia.

Roku 1828 miesiąca junii 12 dnia Woźny swiadczę iż tę kopią Pozwu z autentykiem zgodną z Instancyi Wney Anny z Wołodkowiczow

Obuchowiczowey Sędziney Ziem. Pttu Mozyr. w Assystencyi Opieki działającey, po JWW. i WW. Kredytorow i Pretensorow do massy teyże Sędziney Obuchowiczowey i jey zeszłego męża ś. p. Adama Bernarda Obuchowicza Sędziego Ziem. Mozyrskiego dopinki scielących, jak niemniey po debitorow do odpowiedzi dla teyże massy, jednoczasowie powołujących się, we srzedzinie ninieyszego Edyktalnego Pozwu wyrażonych, a z mieysca pobytu swojego niewiadomych, przed Sąd Taxatorsko Exdywizorski in fundo majętności Burdykowszczyzny ustanowiony, do Redakcyi Kuryera Litewskiego w Wilnie, dla trzykrotnego ogłoszenia w Pocztowey Nowogródzkiey Expedycyi złożyłem i podałem. Michał Horbatowski W. Ptt. M.

Wolno drukować Wilno dnia 16 czerwca 1828 roku A. Powstański Prez. Kom. Cenz. Wileń. Radca Koll. i Kawaler.

---

2 Za Rozkazem JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI!

Wypis z Xiąg Ziemskich Powiatu Zytomierskiego. Roku 1828 miesiąca czerwca 4 dnia. W Roki Sądowe Ziemskie Powiatu Zytomierskiego od dnia 21 maja roku na akcie wyrażonego w Zytomierzu sądzić się zaczęte. Przede mną Erazmem Jezierskim Sędzią Ziemskim Powiatu Zytomierskiego i Kawalerem, oraz Xięgami ninieyszémi tegoż Powiatu, stawając osobiście Alexander Hrabia Chodkiewicz Jenerał B. Woysk Królestwa Polskiego, następujące dla wiadomości Publiczney czyni oswiadczenie: mając na pierwszym względzie skarbienie serc Obywatelskich, i chęć kończenia ostatecznie wszelkich interessów, podług prawideł sprawiedliwości, pragnąc oraz nie wystawiać na niepotrzebne wydatki tych szanownych Obywateli, którzy przez zaufanie położone we mnie, zostają narażeni na processa, w celu poszukiwania swych należności, oswiadczam przez ninieyszą odezwę, iż mam niezachwianą chęć ułożenia się przyiacielskiego, z wierzycielami poniżey wyszczególnionymi. Ufam iż JOO. JWW. i WW. wierzyciele odznaczający się dotąd swojém szlachetném i obywatelskiém względem mnie postępowaniem, nie raczą zapewne lekce ważyć ninieyszego oswiadczenia, pochodzącego z przyiacielskiego serca, i usiłującego nawzajem trafić do ich serc Obywatelskich. Zeby ułatwić podobne porozumienie się, uważam za nieodzowną potrzebę upraszać, aby a) JOO. JWW. i WW. Wierzyciele ś. p. Brata mojego, mający przez Senackie wyroki zawieszone w dalszych skutkach układy, raczyli przybydź do Miasteczka Młynowa, na dzień 15 augusta bieżącego roku, dla ukończenia ostatecznego ze mną samym wszystkich Kwestyi Processowych, jakie co do poprzedniczych układów dotąd zaszły. b) JWW. i WW. Wierzyciele w Massie mojey w Gubernijach Kijowskiey i Wołyńskiey spadli, chcieli w tymże celu przybydź do Młynowa na dzień 15 septembra roką bieżącego c.) Nakoniec JOO. JWW. i WW. Wierzyciele spadli w Guberniach Litewskich przybydź raczyli do miasta Nowogródka na dzień 15 oktobra roku tegoż, gdzie uproszony przezemnie JOXiąże Konstanty Radziwił Członek Kommissyi Edukacyyney prowincyi Litewskiey i Kawaler, rodzony móy Siestrzeniec z mocą zupełną do zawarcia podobnychże umow, znaydywać się nieomieszka. Pochlebiam sobie iż niniejszą odezwę raczą JOO. JWW. i WW Wierzyciele i Pretensorowie wziąć za dowód otwartego postępowania mojego i tego rzetelnego dla nich szacunku, które są niniejszego pisma powodem. Alexander Hrabia Chodkiewicz Dymissyonowany Jenerał b. W. P. Z których Xiąg i ten Wypis pod pieczęcią Skarbową Sądu Ziemskiego Ptu. Zymier. wydaje się. Pisany w mieście Gubernskiem JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Zytomierzu.

Józef Dołner Reg. Ziem. Zytomier.

Czytałem z Aktami Albert Rezwicz.

Wolno drukować. Wilno dnia 15 czerwca 1828 r. Cenzor, Norbert Jurgiewicz.

1828 roku maja 28 dnia w protokule Bobruyskiego Ziem. Ptgo Sądu zapisano tak: Dokladywano: przez 2gi Depart. Mińskiego Głgo Sądu w ukazie 23 przeszłego kwietnia z N. 869 wyrażając, iż przez rezolucyą tego Głgo Sądu wyszłą 18 listopada 1810 roku i potwierdzoną przez Rządzący Senat, nastałą w sprawie Ryzkich kupcow z Hrabiami Chodkiewiczami, zasądzona na sukcessorach kupca Mestera przysięga, a mianowicie w tém: „Jako od „sztuk 45 przez ludzi Czarnobylskich do Peli„ka niedoprowadzonych, za ubyłe palmy, ak„tualney było straty talarow 1800" z naznaczeniem mieysca do jey wypełnienia w tymże Głównym Sądzie, zalecił, z powodu podaney od sukcessora Mestera, Bobruyskiego Granicz. Sędziego Jana Mestera, prośby i przyłączonego o jego chorobie stosownego świadectwa, przyjąć od niego takową przysięgę w tym Sądzie, z naznaczeniem na jey wypełnienie terminu i z obwieszczeniem o nim stron; 2re tego powiatu obywatel b. Sędzia Granicz. Jan Mester, w podaney od siebie tegoż kwietnia 27 d. prośbie, wyraża, iż należące do tey sprawy ze strony przeciwney osoby, mianowicie Hrabia Alexander Chodkiewicz przebywa i mieszka w Mozyrskim powiecie w Petrykowskim kluczu, a opiekunowie Józefa Chodkiewicza słabego na umyśle w mieście gubernialném Kijowie, prosił tego Sądu o niezwłóczne wypełnienie wyżey wzmiankowanego ukazu Głgo Sądu 2go Departamentu. 3cie. Na skutek czego ten Sąd przez rezolucyą 27 kwietnia zapadłą, naznaczywszy termin dla złożenia w tym Sądzie przez b. Sędziego Granicz. Mestera przysięgi, dzień 28 teraźnieyszego maja; ażeby o takowym terminie uwiadomieni byli Hrabia Alexander Chodkiewicz i opiekunowie słabego na umyśle Hrabiego Józefa Chodkiewicza, zakommunikował Mozyr. Niższemu Ziem. Sądowi i Policyi Kijowskiey ztem, ażeby raczyły przysłać w tém od pomienionych osob rewersa, niedopuszczając do opuszczenia naznaczonego do złożenia przez P. Mestera przysięgi, terminu, i o podobnémże uwiadomieniu i P. Mestera zalecił tuteyszemu Niższemu Ziem. Sądowi. 4te. Policya Kijowska przez odniesienie się pod d. 19 maja z N. 6510 wysłaném i teraźn. dnia odebranem odpowiedziała, iż z przyczyny niewyrażenia przez ten Sąd, którzy mianowicie są opiekunami słabego na umyśle Hrabiego Józefa Chodkiewicza, wypełnić żądania niemoże; a od Mozyr. Niższego Ziem. Sądu żadnego uwiadomienia nie ode-

(*)

brano. 5te. Obywatel Jan Mester w objawieniu swojem teraźn. dnia osobiście podanem, między innemi wyrażając, iż chociaż on przybył na naznaczony termin dla złożenia przysięgi; lecz że o takowym terminie strona przeciwna o zapotrzebowanie tego Sądu nie uwiadomiona była, z tey przyczyny poniosł on niemały expens na próżny przejazd z Rzeczyckiego powiatu (gdzie był zajęty interessami); ażeby więc uniknąć tego naprzyszłość, i niecierpieć daley w tey sprawie przewłoki, o którą zapewna przeciwna strona stara się, dla tego prosi tego Sądu, ażeby zaświadczywszy o teraźnieyszem jego na termin przybyciu, równie i o poniesionych na próżno expensach, naznaczyć drugi na złożenie teyże przysięgi termin, i wydać P. Mesterowi z poświadczeniem kopią rezolucyi w tém nastać mającey, z pozwoleniem wydrukowania jey, w celu uwiadomienia przeciwnych stron, w St-Petersburskich gazetach i w Kuryerze Litewskim. Rozkazali: Dla wypełnienia Ukazu Mińskiego Głgo Sądu 2go Departamentu i stosownie do prawney proŝby obywatela Mestera, naznaczywszy nanowo do złożenia przezeń wyżey wyrażoney przysięgi termin dzień 1szy sierpnia teraźn. 1828 roku, wydać takowey rezolucyi proszącemu P. Mesterowi za poświadczeniem kopiją z dozwoleniem wydrukowania jey w St-Petersburskich gazetach i w Kuryerze Litewskim, w celu uwiadomienia stron, o naznaczonym dla złożenia tey przysięgi terminie. Autentyk protokułu podpisali: Sędzia Ziemski Osiecimski, Podsędek Ziemski Sołtan, Podsędek Ziemski Niemczynowicz.

Z autentykiem zgadzał Bobruyskiego Ziem. Ptgo Sądu Rejent Ziemski Jan Jawszyc.

1828 roku czerwca 2 dnia ta kopia z protokułu rezolucyi z Bobruysk. Ziem. Ptgo Sądu, za stosowném podpisaniem i z przyłożeniem skarbowey pieczęci wydana stronie tegoż powiatu obywatelowi Janowi Mesterowi.

(M. P.) Podsędek Ziemski Niemczynowicz.

---

2 Sąd Taxatorsko Exdywizorski, na realizacyą pretensyów wierzycieli do funduszów JW. Ignacego Nagurskiego Prez. Gran. Telsz. przypowiadających się, w mieście Telszach złożony, po wysłuchaniu produktowych głosów, dnia 29 maja r. idącego, dla przysposobienia się finalnego stron, Juryzdyczne posiedzenie na dzień 16 augusta tegoż roku odroczył, zaś dnia 25 rzeczonego mca, że sprawę konkursową weźmie na namowę, na nieobjawione pretensye amissyą zapisze, i stosownie do Remissy w dobrach Winteliszkach, oczywisty wyrok ogłosi, zapowiedział, przeto iżby żaden niewiadomością niewymawiał się, publiczna przez Gazetę Kuryera Lit. czyni się awizacya. R. 1828 junii 2 dnia.

Prezydent Ziem. Telsz. i Kawaler Jan Jankowski.

Sędzia Ziem. Telsz. Ignacy Woytkiewicz.
Kazimierz Jazdowski Sędzia Ziem. Telsz.
Regent Michał Przyałgowski.

---

2 Niżey podpisany czynię to ostrzeżenie, że z układow familiynych w roku 1827 xbra 15 dnia dla zapewnienia tylko umowy wydany został oblig na summę rub. srebr. 480 Urodzonemu Dominikowi Tyszkowi Prezydent. Ziems. Pttu Wiłkomier. przez oświadczającego, bez wzięcia na ony jakichkolwiek pieniędzy, i że w takim obrócie rzeczy takowego obligu było nastanie, przeto wydaną wcześnie, bo w temże 1827 roku julii 21 dnia od Urodzonego Prezydenta Tyszki assekuracyą zwrót takowego obligu bez opłaty wyrażoney w nim summy zaręczony został, gdyby więc rzeczonego obligu przez niewiadomość okoliczności nie nabywano wlewkiem, ninieysze czyniąc w Gazecie Kuryera Litewskiego ostrzeżenie podpisuję. Ignacy Naruszewicz Sędzia Granicz. Pttu Wiłkomier.

Wolno drukować. Wilno dnia 16 czerw. 1828 r. A. Powstański Prez. Kom. Cenz. Wil. Radca Koll. i Kawaler.

Niżey podpisany dostrzegam, że w Dodatku do Gazety Kuryera Litewskiego pod N. 72 przez Pana Johanna czyli Jana Turbanna Instrumentmachera zamieszczone doniesione o wolney wyprzedaży dwóch Fortepianow Mahoniowych Angielskiey roboty w Domu JW. Kollegialnego Sowietnika Tarnowskiego lokujących się, a do własności jakby tegoż Turbanna przynależnych, na co przez też otrzeżenie w następnym rzeczy pojaśnieniu Prześwietną Publiczność zawiadamiam. Ze o takowe Fortepiano za własne moje pieniądze zrobione, z Panem Turbanem porządkiem Prawa rozwinąłem Process w Sądzie Magistratu Wileń., a zatem iżby żaden z Kontrahentow one nabywać nieważył się, przez ninieysze ostrzegam. Datt w Wilnie roku 1828 junii 17 dnia.

Teodor Daszkiewicz.

Wolno drukować Policmeyster Chrząstowski.

Od dnia 1go nadchodzącego miesiąca lipca, zaczyna się prenumerata na drugie półrocze roku bieżącego, na gazetę Kuryera Litewskiego. Cena zwyczayna: z przesłaniem pocztą rub. sr. 7, bez poczty rub. sr. 4 kop. 50. Można też prenumerować i na Dziennik Wileński: z przesłaniem pocztą rub. sr. 10, bez poczty rub. 7 kop. sr. 50.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 74.

Wilno dnia 20 Czerwca v s. 1828 Roku.

ОБЬЯВЛЕНІЕ.

1 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома отъ С. Петербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ обьявляется: что въ ономъ продается съ аукціоннаго публичнаго торга, заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Помѣщика Викентія Іосифовича Бутовича, состоящее Битебской Губерніи и повѣта при имѣніи Величахъ дворовыхъ 7, въ деревняхъ: Бураковѣ за исключеніемъ 18-22, Бояре 41, Комліовѣ 24, Бурлаковѣ 18, Казинцѣ 32, Лозовкѣ 43, Каплуновѣ 13, итого 200 мужеска пола душъ, писанныхъ по ревизіи 1816 года, съ рожденными послѣ ревизіи, со всею принадлежащею къ нимъ землею и всякимъ на оной строеніемъ; для чего назначены сроки торгамъ сего года въ августѣ мѣсяцѣ первый 21, второй 23, и третій 28 числъ. Желающіе купить имѣніе сіе, могутъ являтся въ Опекунскій Совѣтъ показанныхъ числъ въ присудственное время, и видѣть въ ономъ продаваемому имѣнію опись, условіе и форму купчей крѣпости.

Экспедиторъ Осмоловски.

1 Od Rady Opiekuńczey St. Petersburskiey Cesarskiego Domu wychowania ninieyszem ogłasza się, iż w niey przedaje się przez aukcyą z publicznego targu, oddany na ewikcyą i przeterminowany nieruchomy majątek obywatela Wincentego Józefowicza Butowicza, położony w Witebskiey Gubernii i powiecie przy majątku Welidiczach dwornych 7, we wsiach: Burakowie po wyłączeniu 18—22, Bojarze 41, Komlowie 24, Burłakowie 18, Kazince 32, Łozowce 43, Kapłunowie 13, w ogóle 200 dusz płci męzkiey zapisanych do rewizyi 1816 roku z urodzonemi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkiem na niey zabudowaniem, dla czego naznaczono terminy do targow teraźnieyszego 1828 r: w miesiącu sierpiu 1szy 21, 2gi 23, a 3ci 28; życzący kupić takowy majątek zechcą przybyć do Rady Opiekuńczey w oznaczonych dniach w czasie posiedzeń, i widzieć w niey przedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedażnego prawa.

Expedytor Osmołowski.

1 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома отъ С. Петербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ обьявляется: что въ ономъ продается съ аукціоннаго публичнаго торга, заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Помѣщика Антона Ефимова сына Богомольца, состоящее Витебской Губерніи Невельскаго Повѣта при селѣ Баіовѣ дворовыхъ 15, въ деревняхъ: Переволокѣ 25, Сиговѣ 21, Терновѣ 17, Ивкахъ 12, Брошкахъ 9, Кислякахъ за исключеніемъ 16—6, Василькахъ 12, Костюковѣ 12, Устыновѣ 14, Алютихѣ 4, Зубцахъ 16, Боркахъ 22, Рижище 30, Борсукахъ 7, Бодберезье 27, Капустинѣ 7, Ивчихѣ 15, Венцѣ 21, Бродахъ 7, Андрѣевѣ 12, Чертежѣ 10, Пожарахъ 14, въ сельцѣ Гудцѣ 19, итого 354, мужеска пола душъ, писанныхъ по ревизіи 1816 года, съ рожденными послѣ ревизіи, со всею принадлежащею къ нимъ землею и всякимъ на оной строеніемъ; для чего назначены сроки торгамъ сего года, въ августѣ мѣсяцѣ первый 21, второй 23, и третій 28 числъ. Желающіе купить имѣніе сіе, могутъ являтся въ Опекунскій Совѣтъ показанныхъ числъ въ присудственное время, и видеть въ ономъ продаваемому имѣнію опись, условіе и форму купчей крепости.

Экспедиторъ Осмоловски.

1 Rada Opiekuńcza St. Petersburska Cesarskiego Domu wychowania ninieyszém ogłasza, iż w niey przedaje się przez aukcyą z publicznego targu, oddany na ewikcyą i przeterminowany nieruchomy majątek obywatela Antoniego Efimowa syna Bahomolca, położony w Witebskiey gubernii w Newelskim powiecie, w majątku Bajowie dwornych 15, we wsiach Perowołoce 25, Sihowie 21, Ternowie 17, Iwkach 12, Broszkach 9, Kislakach po wyłączczeniu 16—6, Wasilkach 12, Kostiukowie 12, Ustynowie 14, Alutysie 4, Zubcach 16, Borkach 22, Ryżyszcze 30, Borsukach 7, Podberezie 27, Kapustynie 7, Iwczysie 15, Wencie 21, Brodach 7, Andrejewie 12, Czerteżach 10, Pożarach 24, w majątku Hudce 19, w ogóle 354 męzkiey płci dusz, zapisanych do rewizyi 1816 roku, z urodzonemi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkiém na niey zabudowaniem; do czego naznaczono terminy do targow teraźnieyszego roku w miesiącu sierpniu: 1szy 21, 2gi 23, i 3ci 28, życzący kupić takowy majątek zechcą przybyć do Rady Opiekuńczey w oznaczonych dniach w czasie posiedzeń, i widzieć w niey przedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedażnego prawa.

Expedytor Osmołowski.

1 Litewsko-Wileńska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey przedawać się będzie przez aukcyą z publicznego targu, oddany na ewikcyą i przeterminowany majątek Bohdanowo, z miasteczkiem tegoż nazwiska i zaściankami Daukniewicze, Dziesiętniki i Bagatelka, w których podług ostatniey 1816 r. rewizyi liczy się 42 męzkiey i 36 żeń. płci dusz włościańskich, obywatelki Marszałkowey Czechowiczowey, położony w Wileńskiey gubernii w Oszmiań. Pcie, we cztery miesiące od dnia ostatniego wydrukowania w gazetach obu stolic, do czego osobno naznaczone będą uprzednie terminy. Dnia 18 czerwca 1828 r.

Dożywotni Członek Piotr Kleyst.

Sekretarz Jan Solimani.

1 Litewsko-Wileńska Magistratura Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza, iż w niey przedawać się będzie przez aukcyą z publicznego targu, oddany na ewikcyą i przeterminowany murowany dom ze wszelkiemi attynencyami, Wileńskiego żyda Zelmana Sakiera, położony w mieście Wilnie na Zmuydzkiey ulicy pod N. 337, do czego naznaczono terminy: 1szy 11, 2gi 14 i 3ci ostateczny 17 następującego września terazn. 1828 roku. Zyczący kupić dom ten zechcą przybydź do Magistratury Powszechney Opieki w czasie posiedzeń, gdzie mogą widzieć inwentarz z ocenką domu i formę przedażnego prawa. Dnia 19 czerwca 1828 r.

Dożywotni Członek Piotr Kleyst.

Sekretarz Jan Solimani.

1 Rząd Obwodu Białostockiego Drugiego Wydziału, z powodu iż w uprzednich terminach licytacyi, bardzo mała postąpiona summa za dzierżawę Mielnickiego Amtu Folwarkow: Resztowca, Zerczyc i Cecel w Powiecie Drohickim leżących, do wypuszczenia tychże folwarkow w trzech letnią arędę, zaczynając od 1 junii roku ter. naznaczył dla targow nowe następujące termina pierwszy 2go, drugi 6go, a trzeci i ostateczny 9 przyszłego miesiąca julii; życzący zatem wziąść w dzierżawę pomienione folwarki, w których podług ostatniey Rewizyi znayduje się włościańskich męzkiey płci dusz

465 i rocznego z onych folwarków wedle Pruskiego Anszlagu liczy się dochodu srebrem rubli 2,596 kop. 19½, zechcą przybydź do Białostockiego Obwodowego Rządu 2go wydziału na wyż wyrażone termina z prawnemi Kaucyami, odpowiadającemi dwuletniey arędowney summie; na jakich zaś kondycyach folwarki te mają bydź oddane w dzierżawę, w terminach licytacyynych objawiono będzie.

Sowietnik Ludwik Lachowicz.
Sekretarz Łunkiewicz.

---

1 Szawelski Ekonomiczny Komitet dróg Kommunikacyy ninieyszém wzywa życzących podjąć się dostawy różnego rodzaju materyałow tego lata do robot Lipawskiego i Windawskiego portu po niżey wyrażoney cenie z odstąpieniem z oney po 2 procenta, zrobionego, a mianowicie: do Lipawskiego Portu: żelaża bruskowatego grubości 1 diuym angielskiey miary 200 pudow, za każdy po 6 rubli 93 kop.; żelaza szynowego szerok. 2, grub. 4 diuym., 224 pud. po 6 rub. 60 kop. za każdy; gwoździ dług. 7 diuym., 5,638 sztuk, za tysiąc po 17 rub. 50 kop.; bab czugunnych ze 4ma dziurami na palce, wagi 35 do 40 pud., 2 sztuki, po 7 rub. 53 kop. za pud; lin smolonych w obwodzie 8 diuym, 16½ pud., po 13 rub. 86 kop. za pud; w obwodzie 5 diuym., 16½ pud., po 13 rub. 86 kop. za pud; w obwodzie 3 diuym. 8 pud., po 13 rub. 86 kop. za pud; liny białey w obwodzie 5 diuym. 8 pud., po 14 rub. 35 kop. za pud; w obwodzie 1 diuym. 7½ pud., po 14 rub. 85 kop. za pud; czarnego mydła 35 pud., po 11 rub. 78½ kop. za każdy; oliwy 52 funt., 99 kop. za funt; łoju świecowego, 32 funty, za każdy 39½ kop.; smoły albo prostego dziekciu 70 pud. 16 funt., po 2 rub. 57½ kop. za pud; smoły pakowki 6 pudow za każdy 3 rub. 46½ kop. Do Windawskiego portu: żelaza bruskowego grub. 1 diuym 188 pud., po 7 rub. 27½ kop. za pud; żelaza w sztabach 40 pud., po 7 rub. 13 kop. za pud; gwoździ dług. 7 diuym. 1800 sztuk, za tysiąc 26 rub. 73 kop.; lin smolonych w obwodzie 5 diuym. 8 pud. po 13 rub. 86 kop. za pud; lin białych w obwodzie 1 diuym 10 pud. 10 funt., za pud 14 rub. 85 kop., smoły 30 pud., 79½ kop za pud; smoły pakówki 10 pud. za pud 1 rub. 58½ kop.; z lin trzepaney pieńki 20 pud. po 4 rub. 95 kop. za pud; kamienia dzikiego 400 sąż. kubicz., po 37 rub. za każdy; życzący zechcą przybydź do tego Kommitetu na targi w nim odbywać się mające 2. 3 i 4 następującego lipca, z przetargiem we 24 godzin, z dostatecznemi ewikcyami, przy czém objawione będą i warunki na wyżey pomienioną dostawę.

W obowiązku Sekretarza Masłow.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego Całą Rossyą etc.etc.etc.

1 UUr. Michałowi Zaleskiemu Podkom. ptu Rosień. Jeneralnemu massy Prokuratorowi, w imieniu Hrabini z Xiążąt Radziwiłłow Wittgensteynowey działającemu, jako utrzymującemu fundusz po Xdzu Leonie Więckowskim pozostały, zaś Markowi Kommissyonierowi w Warszawie, Heronimowi Sekretarzowi Policyi Nowogrodz. kiey i Maciejowi Rotm. w półku Ułańskim W. Ross. braciom Więckowskim, sukcessorom po tymże Xdzu Leonie Więckowskim i spadkobiercom: Pozew przed Sąd Kommissyi, na interessa Radziwiłłowskie w mieście Wilnie Naywyższą wolą ustanowioney, z instancyi Xdza Jana Moszczańskiego Parocha cerkwi Wsielubskiey wyniesiony oto: w dopomnieniu się długu za obligiem od Xdza Więckowskiego należnego otrzymał żałcy dwa Dekreta ostateczne, jeden w Sądzie Grodzkim Nowogrodz. z samojedaym Więckowskim, 2gi w Kommissyi Radziwiłłowskiey, po przypozwaniu massy z założeniem aresztu na fundusz summowny Xdza Więckowskiego, po zatwierdzeniu aresztu z dozwoleniem zajęcia summownego funduszu X. Więckowskiego w massie Radziwiłłowskiey naydującego, przewiódł żałcy tradycyą; lecz ponieważ X. Więckowski żyć przestał a obżał. sukcessorowie rozmaite czynicie tentacye w ściągnieniu sumownego funduszu bez skommunikowania się z żałcym jako mającym na tymże funduszu tradycyą prawnie przewiedzioną; dla tego chcąc żałcy o dosobnić swoją należność i oną podług upodobania rozrządzić się, pozywając obżał. sukcessorow do jednoczasowey rozprawy *prosi Sądu*: po zatwierdzeniu dowodow należność żałc. wykazujących, doliczenia procentow a re judicata od Dekretu Sądu Grodz. Nowogrodz. wypadających, dozwolenia z summy sukcessorów Xdza Więckowskiego należney a w massie Radziwiłłowskiey naydującey się, na które już żałcy ma przewiedzioną tradycyą, oddzielić całkowitą swoją należność z kapitału, procentow i kosztow prawnych składającą się, zwrotu kosztów prawnych z teraźnieyszego przyyścia uznania, zastrzeżenia, ażeby Prokurator massy, tę illość jaka z summy Więckowskim należney żałc. wydzieloną będzie, w terminie naykrótszym zapłacił, lub prawne na osobę żałgo zapewnienie uczynił, oraz oto o co przy sprawie proszonym będzie S. M. Z.

Roku 1828 mca czerwca 16 dnia. Woźny niżey podpisany świadczę, iż z tego pozwu kopią zgodną na herbowym czystym rublowym papierze pisaną w sprawie WJ. Xdza Jana Moszczańskiego Parocha Cerkwi Wsiolubskiey, JW. Michałowi Zaleskiemu Podkomorzemu Rosieńskiemu Jeneralnemu Massy Prokuratorowi w Imieniu Hrabini z Xiążąt Radziwiłłow Wittgensteynowey działającemu, jako utrzymującemu summowny fundusz po Xiędzu Więckowskim pozostały, oczewisto w miescie Wilnie podałem, zaś Markowi Kommissyonierowi w Warszawie, Hieronimowi Sekretarzowi Policyi Nowogrodskiey, i Maciejowi Rotmistrzowi braciom, Więckowskim jako niemającym dziedziczney osiadłości do drzwi Sądowych przybiłem, oraz do Gazet Kuryera Litt. dla doyścia ich wiadomości, zapowiadając o potrzebie stawienia się przed Sądem Kommissyi Radziwiłłowskiey, podałem. Datt jako wyżey. Felix Cebulski Woźny Kommissyi Radziwiłłowskiey.

Roku 1828 czerwca 16 dnia przed Aktami Sądu Kommissyi na interessa Radziwiłłowskie Naywyższą Wolą w mieście Wilnie ustanowionego stawając osobiście Woźny wyżey pomieniony Relacyą tego Pozwu zeznał i to swe zeznanie własney ręki podpisem w Protokule zeznań stwierdził, przyiąłem Michał Kołłubay Aktowy Sądu Kommissyi Regentt.

Wolno drukować. Wilno d. 19 czerwca 1828 r. Cenzor, Norbert Jurgiewicz.

---

1 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski, na podział funduszów i usatysfakcyonowanie wierzycieli zeszł. Leona Nowickiego, w M. powiatowym Telszach złożony, wysłuchał głosy produktowe, i w kontynuacyi dnia 2 junii roku idącego, czynność do dnia 25 julii tegoż roku odroczył. wzięcie do namowy dnia 26 rzeczonego julii zakryślił; ztąd izby kredytorowie, w terminie oznaczonym że wszelką gotowością przychodzili, pod amissyą dla niestawających zawiadamia 1828 junii 4 dnia.

Sędzia Ziem. Telsz. Prezydujący Ignacy Woytkiewicz.

Kazimierz Jazdowski Sędzia Ziem. Telsz.
Ignacy Huszcza Pisarz Ziem. Telsz.
Stanisław Mackiewicz Regent.

---

3. W drukarni M. Romma i Zymela na ulicy Niemieckiey w domu Poznańskiego pod N. 296, wyszło z druku poświadczone tłumaczenie Ukazu Rządzącego Senatu Kommissyi Radziwiłłowskiey dnia 13 kwietnia 1828 roku za N. 799 o exdywizyi dóbr massy Radziwiłłowskiey danego, wespół z dołączonemi prawidłami względem takowey exdywizyi.

Dostać można w Redakcyi Kuryera Litewskiego, w Xięgarni P. Zawadzkiego i w teyże drukarni; w Grodnie w Xięgarni na ulicy Zamkowey. Cena na papierze zwyczaynym sr. kop. 30, na papierze lepszym sr. kop. $37\frac{1}{2}$.

Wolno drukować. Wilno d. 15 maja 1828 r. A. Powstański Prez. Kom. Cenz. Radca Kol. i Kawaler.

---

1 JPP. Bourier i Franhfort przybyli z Paryża do tuteyszego miasta i w tém przejeździe mają zamiar nieco zabawić. Zatrudniają się robotą z włosów damskich niezmiernie pracowitą, to jest: na kości słoniowey, szkle, i perłowey macicy wyrabiają różne widoki, kwiaty, cyfry, napisy, trofea, herby, i temu podobne w rozmaitey wielkości; sprzedają to, za dosyć pomierną cenę. Przytém trudnią się robotą bronzową z pozłotą. Osoby które zechcą ich zaszczycić swoją bytnością, mogą się udadź na ulicę Trocką, do domu dawniey Sulistrowskiego, dziś JWW. Dowgiałłow Prezydentów, gdzie obeyrzą wzmienione roboty lub nowe podług swoich życzeń obstalują. W ostatku, jeżeliby z amatorow kto chciał one obeyrzeć, może do kwatery własney zarekwierować, a ci natychmiast zakommunikują.

Wolno drukować Policmeystor Chrząstowski.

---

2 Oświadczenie Fabiana Bajerskiego b. Porucz. Woyska Pol., naturalnego sukcessora po zmarłey Felicyannie z Bajerskich Brzezińskiey, czyni się przeciwko mylnym stosunkom Ur. Augustyna Romanowskiego Adwokata Subsel. Wileń. w Gazecie Kuryera Litt. w N. 49, 50 i 51, od 23 apryla tego roku zamieszczonym. Sąd Exdywizorski majątku Wincentego Romanowskiego Podstarosty 1818 r. w jedney pretensyi przyznaney w ogóle dla Brzezińskiey rub. sr. 2,449 kop. 20, za rubli sr. 1,964 k. 45, oddał w lokacyą wieczystą dwie stancye z sionkami, kuchenką i sklepem w ziemi, w kamienicy na Sawicz ulicy w Wilnie po prawey stronie na dole od ulicy do pobierania rocznego stałego 5go procentu rub. sr. 98 k. 23 z dopłatką dalszym rub. sr. 6 k. 77, a zaś summę pozostałą bez satysfakcyi rub. sr. 484 k. 75, ad bonum reperibile odesłał; w drugiey pretensyi, podług assekuracyi Romanowskiego, ręczącey że Brzezińska powinna pobierać z majątku jego aż do śmierci, po zł. 300 na rok, z tegoż samego wydziału satysfakcyą dla teyże Brzezińskiey okazał, z powodu złożonego przez Romanowskiego kontraktu z żydem zawartego jeszcze roku 1815, że pomienione dwie stancye czyli rzeczony oddział czynił wtedy intraty rub. sr. 150, i zastrzegł w dekrecie, że po zeyściu Brzezińskiey przewyższająca intrata stałe procenta, uważać się będzie za bonum reperibile dla wszystkich lokatorow. Obżałny Augustyn Romanowski widząc, że WW. Goraysey mają nie ulokowaney summy a odesłaney ad bonum reperibile zł. 6279 jak i Brzezińska rub. sr. 484 k. 75, w czasie więc odchodzącey sprawy w Departamencie 1822 r., nabył przelewem i tę nieulokowaną od Gorayskich i Szklennikow summę, dla wygrania pierwszości do odkryć się mających funduszow debitora, któremu Sąd Główny Czasowy i uznał pierwszość, która właściwiey należała dla Brzezińskiey, na krzywdę którey czyniono i brano przelew wbrew prawu Konst. 1726 r. Po zeyściu Brzezińskiey, gdy oświadczający się uczynił intromissyą, W. Romanowski mylnie działając, zapowiedział przez cedułę 1 marca 1828 r. że on ma na tym wydziale opartą i lokowaną summę dekretem Departamentu zł. 6,000, a Brzezińska jest tylko aktorką summy r. sr. 666 k. 37. Dopiero przez powyższe oświadczenie w Gazecie umieszczone, lubo niechciał wyrażać za jaką ilość Brzezińskiey dana lokacya, znowu mylnie działając mieni się bydź lokatorem summy zł. 6,000 na tym wydziale. a w drugim punkcie nie mogąc istoty rzeczy zataić, napisał przez słowa: „Bajerski jeżeli jest sukcessorem po Brzezińskiey, toć w stopniu swojey poprzedniczki taką summę odzierżać powinien, „jaka w stałą lokacyą udeterminowaną została; prócz zł. 6,000 jakie do żałcego należą." Sam więc wyznał że takowe jego prócz nie mogą naruszać stałey lokaty Bajerskiego za summę rub. sr. 1964 k. 45 i takichże procentów rub. sr. 98 k. 23, a z dopłatką 105 rub., jest przekonany że stopień stałey lokaty jest pierwszym od stopnia jego, dążącego do ulokowania jeszcze summy ad bonum reperibile odesłaney, który to tylko zająć może, co zostaje od stałych i nienaruszonych procentow. Mylnie więc wyraża Romanowski w oświadczeniu, iż jest wspólnym aktorem i lokatorem summy zł. 6,000 na tym wydziale po zeyściu Brzezińskiey; tak jak Bajerski za dalszą summę, wtenczas, kiedy niema wyrazu ani w dekrecie Exdywizorskim, aby była lokowana summa zł. 6,000, lecz tylko oparta satysfakcya zł. 300 dożywotnich. więcey idealnie, niż rzeczywiście, przez wrażenie debitora, że 1815 roku czyniły te mieszkania rub. sr. 150 intraty, jakiey Brzezińska nigdy nie miała i nikt mieć nie będzie; podobnież nie ma znaczenia ani wyrazu w dekrecie Departamentu, aby Romanowskiemu dana była lokacya za summę zł. 6,000 na tym wydziale, lecz tylko dla niego uznana pierwszość do ulokowania się jeszcze z summą zł. 6,279 na odkryć się mające fundusze debitora, a która i dotąd jeszcze nie ma żadney lokacyi. Mylnie zatym tłumaczy dekret Departamentu Romanowski, któren jemu, nie przyznał nic więcey prócz tylko uprzedze-

(*)

nia, że on pierwiey może się lokować z summą bez satysfakcyi zostawioną przez dekret Exdywizorski niż inni pretensorowie za podobne summy na funduszach odkryć się mających debitora. Bajerski objąwszy prawnie po ciotce rodzoney powyższy wydział, a widząc nielegalne przepowiadanie się Romanowskiego, więc przez powtórne oświadczenie 3 apryla 1828 roku podane, zapowiedział Romanowskiemu, iż nikt za pomieniony cały wydział, niepostępuje roczney arędy nad rubli srebr. 60, tak, że do stałych procentow niestaje jeszcze rub. sr. 45, przed któremi, nic obżałuy mieć nie możesz i wzywał iżby dostarczył takiego lokatora, któryby zapłacił rocznie rub. sr. 150, jeżeli żądasz mieć przewyżkę nad stałe procenta i wydatki; lecz gdy W. Romanowski tego nie uczynił, to żałcy po dopełnioney erekcyi przed ś. Jerzym, wypuścił w arendę pomieniony cały wydział za rub. sr. 60 rocznie. Smierć zatym Brzezińskiey żadnego nie przyniosła ewentu dla Romanowskiego, któren nie może mieć żadney pretensyi do tego wydziału i nie jest żadnym lokatorem na onym, ani też może przypowiadać się do stałych procentow, i przez to nic nie traci, bowiem zawsze pozostaje jemu droga pierwszości dościgania dalszych funduszow debitora a stałey lokaty naruszać nie może Brzezińskiey, jak sam zapowiada w oświadczeniu; podobnież niesłusznie pomawia Romanowski, w oświadczeniu Bajerskiego, że jakoby chce acz czasowie utrzymać się przy cudzey własności, wtenczas, kiedy sam Romanowski w drugim perjodzie wyraża, iż Bajerski powinien odzierżeć summę za stałą lokatę prócz jego stosunku, a więc gdy intrata nieodpowiada i stałey lokacie jeszcze, a Bajerski tego się trzyma, właściwiey zatem służą wyrazy samemu Romanowskiemu niż Bajerskiemu, iż on usiłuje zabierać cudzą własność; podobnież pretensya Romanowskiego że przed nim Bajerski nie okazał dowodow sukcessorstwa po Brzezińskiey, jest próżna i interesowi jego nieposługująca. Bajerski miałby tylko prawo okazania takich dowodow samym sukcessorom jeżeliby ich było więcey. Co do Romanowskiego jako obcey osobie nie należy, a żałcy nie ma prawa i potrzeby przed nim produkowania żadnych dowodow przychodząc do swojey własności, przeto wykazując nielegalne stosunki W. Romanowskiego, że będzie szukał na nim dalszych szkod swoich i zaborow, przez ninieysze oświadczenie zapowiada. Datt roku 1828 miesiąca maja 10 dnia. Takowe oświadczenie jako Aktor podpisuję Fabjan Bajerski b. Porucz. Woysk Pols.

Roku 1828 maja 31 dnia przed Sądem Ziemskim Pttu Wileń. stawając osobiście WJP. Leopold Piotrowicz Adwokat Subsel. Wileń. ninieysze oświadczenie stosownie do rezolucyi w dniu dzisieyszym nastałey, wpisać do protokułu podał i one w tymże Protokule własnoręcznie podpisał. Sędzia Ziemski Pttu Wileń. Stanisław Drzewicki. Regent Zienkowicz. Czytano Okulicz.

Wolno drukować. Wilno d. 14 czerwca r. 1828 Cenzor, Norbert Jurgiewicz.

---

2 Sąd Ziemski Powiatu Wilenskiego zawiadamia wszystkich kredytorow i pretensorow zeszłego Michała Grabowskiego Komornika Minskiego i Adwokata Subseliow Powiatu Wilen. iżby oni z dowodami pretensye ich probującemi, sami lub przez Plenipotentow, do rozprawy Konkursowey Exdywizorskiey w Sądzie ninieyszym zaosnowaney w niezwłócznym czasie porządkiem prawami przepisanym jawili się, gdyż w przeciwnym razie na pretensye niestawających kredytorow amissya uznaną zostanie, summy zaś od debitorow do massy zawiniających należne, chociażby pod niestanność któregokolwiek z nich, że na rzecz massy przysądzone będą, przez ninieysze zawiadomienie zastrzega. Roku 1828 miesiąca junii 12 dnia.

Sędzia Prezydujący Stanisław Drzewicki.
Sędzia Ziemski Aloizy Malecki.
Sędzia Jan Pisanka.
Regent Marceli Tallat.

---

3 Niżey podpisani skutkiem Ukazow Rządzącego Senatu i Rządu Guber. Wileń. w latach 1819 8bra 16 i 1820 januar. 8, oraz późniey wyszłemi o sumowne zawinienie obligacyynemi Dokumentami zapewnione z Graffami Piotrem i Agnieszką de Strasoldo jako debitorami a JW. Janem Zienkowiczem Pułkownikiem W. Poll. z rzeczy założonego aresztu przypozwanym w Sądzie Ziem. Wilen. rozwinąwszy proceder, pod r. 1821 msca 7bra 7 dnia otrzymali Dekret Ultymarney konwikcyi, przysądzający summę ogulną czer. złł. 250 z aprobatą aresztu na fundusz w ręku JW. Zienkowicza będący, jakowy Dekret dla zaszłego zgonu debitorow nie mógł bydź wyexekwowany. Gdy wszakże posledniey wywiązała się potrzeba zaadcytowania sukcessorów, przeto niżey podpisani przed tenże Sąd Ziem. Wilen. po JW. Alexandra Grafa de Strasoldo sukcessora w nieletności jeszcze zostającego, a JW. Fiedora Kreytena Sowietnika i Kawalera jako Opiekuna sądownie dodanego, oraz JW. Zienkowicza fundusz utrzymującego i podobnież zawiniającego, wyniosłszy Pozew na Kadencyią Trzy-Królską roku idącego 1828, w dacie dnia 17 apr. tegoż roku otrzymali dekret niestanny na JW. Alexandrze Graffie de Strasoldo i jego opiekunie, a zaś na JW. Janie Zienkowiczu Pułkowniku zadyktowali Konwikcyą nadultymarną. Po jakowym Dekrecie niżey podpisani na Kadencyią Trojecką po wzmienione osoby wyniosłszy Pozew loco peragendae executionis, zapisali znowu w Sądzie Ziem. Wileń. Aktorat. Żeby zatem Strony wiedziały o takowym procederze, ninieysze czyniąc zawiadomienie one podpisujemy. Datt 1828 Miesiąca junij 5 dnia.

Barbara Frejerowa.
Michał Gawecana.

Wolno drukować. Wilno d. 12 czerwca 1828 r. Cenzor, Norbert Jurgiewicz.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 19 junii r. sr. 3 r. 78¼ k., czer. zł. nowy 11 r. 50 k., imperyał 37 r. 87½ kop.

№ 27

DODATEK
DO GAZETY
KURYERA LITEWSKIEGO №. 74.

Wilno dnia 20 Czerwca v. s. 1828 roku.

UKAZY RZĄDZĄCEGO SENATU.

O nieużywaniu w wyrokach na zesłanie przestępców do robot ciężkich, wyrazu: na wieki.

Rządzący Senat słuchali przełożoney przez P. Zarządzającego Ministeryum Sprawiedliwości, Radzcę Taynego, Senatora i Kawalera Xięcia Alexego Alexiejewicza Dołhorukowa kopii Naywyżey utwierdzoney opinii Rady Państwa, w następnem brzmieniu: „Rada Państwa na Departamencie spraw Cywilnych i Duchownych i na Powszechném Zebraniu rozpatrzywszy przełożenie Rządzącego Senatu 5go Departamentu o szlachcicu Felixie Hordzijewskim, osądzonym i przyznającym się do kradzieży z kościoła rozmaitych rzeczy i pieniędzy, mającym od urodzenia lat 30. Rządzący Senat dał wyrok: pozbawiwszy Hordzijewskiego szlachectwa, zesłać do robot ciężkich na wieki. Rada Państwa chociaż uznaje wyrok Rządzącego Senatu, względem zesłania Hordzijewskiego do robot ciężkich, za zgodny z prawami, lecz obracając się do wniosku onego, ażeby go zesłać do tych robot na wieki, znayduje, że po wydaniu Ustawy o zsyłkowych, w którey dla rozdzielenia robot podług rzędów i terminów postanowione osobne prawidło, wyraz *na wieki* mieysca już mieć nie może, a przeto i podaje na przyszłość nie umieszczać go w wyrokach, na zesłanie przestępców do robot ciężkich; na tey osnowie postąpić i w wypełnieniu wyroku w ninieyszey sprawie o szlachcicu Hordzijewskim." Na autentyku własną JEGO CESARSKIEY MOŚCI ręką napisano: „*Ma bydź podług tego*" St-Petersburg 25 stycznia 1828 roku. Rozkazali: ponieważ w tey Naywyżey utwierdzoney opinii Rady Państwa postanowiono: wyrazu *na wieki* w wyrokach na zesłanie przestępców do robót ciężkich na przyszłość nie umieszczać, przeto dla jednostaynego po wszystkich mieyscach wypełnienia, o tym Nayważszym rozkazie zalecić od Senatu drukowanemi ukazami, wszystkim Urzędowym mieyscom i osobom; a do Nayświętszego Rządzącego Synodu, do Sanktpetersburskich i Moskiewskich Rządzącego Senatu Departamentow i do Powszechnych ich Zebrań przesłać uwiadomienia. Lutego 29 dnia 1828 roku. (Z 3go Oddziału 5go Departamentu.)

O rozwiązaniu, że uwolnieni z duchownego stanu Kapłańscy i Dyakońscy synowie, mogą bydź przyymowani do służby cywilney, bez wyjednywania na to od Rządzącego Senatu rozwiązania.

Wedle ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat słuchali doniesienia Kurskiego Gubernialnego Rządu, iż ten Rząd na przedstawienie tameczney Izby Skarbowey postanowił: uwolnionego z duchownego stanu Protojerejskiego syna, Alexandra Słupina, na osnowie postanowienia o kancellaryynych officyalistach cywilnego zawiadywania, w dniu 14 październiaka 1827 roku Naywyżey potwierdzonego, przyjąć do liczby kancellaryynych tey Izby służących; a ponieważ ukazem 23 grudnia 1815 roku przepisano: o utwierdzeniu wchodzących do służby cywilney, uwolnionych z duchownego stanu, przedstawiać Rządzącemu Senatowi, wyżey wyrażonem zaś postanowieniem, wchodzenie do służby synom Kapłanów i Dyakonów nie jest wzbronione; donosząc więc o tém Rządzącemu Senatowi, uprasza o rozwiązanie: czy należy odtąd przedstawiać Senatowi o utwierdzeniu uwolnionych z duchownego stanu ludzi w cywilney służbie i w jakiey przyymować ich kancellaryyney randze? Rozkazali: na rozwiązanie wynikłego zapytania: czy należy o przyjęciu do cywilney służby, uwalnianych z duchownego stanu dzieci Kapłanów i Dyakonów przedstawiać Rządzącemu Senatowi na utwierdzenie, zalecić wszystkim Rządom Gubernialnym, że ponieważ Naywyżey utwierdzoném 14 października 1827 roku postanowieniem o kancellaryynych officyalistach, rozwiązano przyymować do cywilney służby synów Kapłanów i Dyakonów, i pomieszczono je w 2gim rzędzie; przeto niemasz żadney potrzeby o przyjęciu ich wchodzić do Rządzącego Senatu z osobnemi przedstawieniami; z resztą Rządzący Senat uważa za rzecz potrzebną ponowić: żeby Gubernialne Zwierzchności postępowały w tych zdarzeniach ze wszelką, jak tylko można przezornością, aby pod pozorem uwalnianych nie byli przyymowani do służby oddaleni z duchownego stanu za złe prowadzenie się, i aby ci, którzy przy weyściu do służby, z przyczyny nieukończenia kursu nauk, nie mają prawa do rang klassowych, przyymowani byli na kopistów i odznaczający się zdolnością, obyczaynością i pracowitością, podnoszeni byli stopniami na podkancellarzystów i kancellarzystów, i nakoniec, że jeżeli w późnieyszym czasie gdziekolwiek przy przyymowaniu z duchownego stanu ludzi wkradnie się choć naymnieysze od tych prawideł odstąpienie, tedy z winnymi bę-

dzie postąpiono podług całey surowości praw; o czém posłać ukazy, również przez ukazy dać wiedzieć PP. Ministrom, Woyennym Jenerał-Gubernatorom, Jenerał-Gubernatorom i innym Naczelnikom guberniy i wszystkim Urzędowym mieyscom; a do Nayświętszego Rządzącego Synodu i do wszystkich Departamentów Rządzącego Senatu przesłać uwiadomienia. Marca 8 dnia 1828 roku. (Z 1go Departamentu.)

O rozwiązaniu zapytania Wołyńskiego Rządu Gubernialnego względem wydawania potrzebującym stronom z aktów kopiy aktowych i papierów aktoratowych, do nich podanych, i zapadłych dekretów w rzeczach processowych, bez podania próśb i mających na nie nastąpić postanowień.

Wedle ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat, z powodu zapytania Wołyńskiego Rządu gubernialnego: czy wypada wydawać stronom potrzebującym z aktów kopie aktowe i papiery aktoratowe, do nich podane, i dekretów zapadłych w rzeczach processowych, bez podania próśb i mających na nie nastąpić postanowień; czy po dawnemu pozwalać im wolnie trzymać się urządzeń Polskich, dozwalających każdemu bez przeszkody brać potrzebną z aktów wiadomość i otrzymywać wypisy? Rozkazali: dać wiedzieć temu Rządowi, iż, chociaż na osnowie Litewskiego Statutu zostawiono wolne prawo przyymować przyznanie i podanie wszelkich aktów, równie wydawać z nich kopie czyli wypisy, ale nigdzie nie powiedziano, ażeby to czynić bez podania o to próśb, na ustne stron albo osób życzących zapotrzebowania; a ponieważ w artykułach Naywyższego ukazu 24 listopada 1821 roku rozkazano: w 38 używać papieru herbowego, 1go gatunku, arkusz 50 kop. a) na prośby, objawienia, objaśnienia, wszelkie rodzaje dokumentów i papierów, podawanych i przysyłanych od osób prywatnych do Sądów Nadwornych, Powiatowych, Ziemskich, Sierockich i Słownych i do innych tak nazwanych niższych Instancyy, i do osób, mających obowiązki; b) na całe prowadzenie w tych mieyscach spraw prywatnych, spornych, sądowych i policyynych; c) na poświadczone kopie ze spraw odbywanych we wspomnianych mieyscach, i tak daley. W 39, papieru herbowego 2go gatunku, arkusz 1 rub. używać: a), na prośby, objawienia, objaśnienia i wszelkiego rodzaju dokumentá, podawane i przysyłane od osób prywatnych do Rządów gubernialnych, Izb i innych wymienionych mieysc gubernialnych, i do osób mających obowiązki. b) na całe prowadzenie w tych mieyscach spraw prywatnych, procederowych, sądowych i policyynych. c) na kopie poświadczone z działań urzędowych we wspomnianych mieyscach. d) na kopie postanowień decyzyynych, w sprawach odbywających się w mieyscach, wspomnianych w artykule 38. W 82. Wszystko, co w tym ukazie przepisano do działania Izb Cywilnych, Sądów powiatowych i innych urzędowych, sądowych i policyynych mieysc i osób, powinno się odnosić i do wszystkich bez wyjątku równych im mieysc i osób, znaydujących się pod drugiemi nazwiskami w guberniach nad morzem Baltyckiém, Zachodnich, Białoruskich i Małorossyyskich, w Obwodzie Białostockim, Gruzyi, Ziemi Woyska Dońskiego i Bessarabii; przeto, na mocy tego postanowienia, jak przyymowanie dla przyznania wpisania do akt, wszelkiego rodzaju tranzaktów i dokumentów, tak i wydanie kopii z nich, powinny być czynione za prośbami i nastałą o nich decyzyą sądową; a w czasie niezasiadania w Sądach spraw Cywilnych całego kompletu członków, które sprawy równie i wszystkie wychodzące papiery może rezolwować i podpisywać jeden z członków, obowiązany zawsze z kolei znaydować się w Sądzie dla odbywania bezspornych i zwłoki czasu niecierpiących spraw potocznych, na ustanowionym papierze herbowym. I o tém posłać ukaz; równie przez ukazy, dla jednakowego wypełnienia, dać wiedzieć i innym Rządom gubernialnym, Głównym i Jeneralnym Sądom guberniy od Polski przyłączonych. Marca 15 dnia 1828 roku. (z 1go Departamentu.)

O objawieniu Naywyższego zadowolenia Granicznemu i 6 Departamentom Rządzącego Senatu i niektórym Sądom Kryminalnym za rychłe w 1827 roku odbywanie spraw.

Rządzący Senat słuchali przełożenia P. Taynego Radzcy, Senatora, Zarządzającego Ministeryum Sprawiedliwości i Kawalera, Xięcia Alexego Alexiejewicza Dołhorukowa, pod dniem 7 tego marca, iż, ułożywszy z 1827 roku wiadomość, o odsądzonych i nieodsądzonych sprawach, we wszystkich mieyscach sądowych, nadzorowi Ministeryum Sprawiedliwości powierzonych, tenże P. Minister przedstawiał je przy zapisce do Komitetu PP. Ministrów dla doprowadzenia do wiadomości CESARZA JEGOMOŚCI; przyczém, na osnowie przykładów lat uprzednich, wstawiał się o uproszenie Naywyższego zadowolenia dla niektórych mieysc, naywięcey się odznaczających rychłem sądzeniem spraw, a mianowicie: co do Rządzącego Senatu: Departamentowi Granicznemu, 1 i 2 Oddziałom 6 Departamentu; a w Guberniach Izbom Sądu Kryminalnego: Włodzimierskiey, Woroneżkiey, Ekiterynosławskiey, Irkutskiey, Kazańskiey, Kałuzkiey, Kurskiey, S. Petersburskiey, Smoleńskiey, Tulskiey, i Jarosławskiey; 1szym Departamentom Witebskiego Głównego i Półtawskiego generalnego Sądów, czasowemu Departamentowi Wileńskiego Sądu Głównego, Kurlandzkiemu Ober-Hofgerichtowi, Inflantskiemu Hofgerychtowi i Estońskiemu Ober-Landgerychtowi. JEGO CESARSKA MOŚĆ, stosownie do postanowienia Komitetu, Naywyżey rozkazać zezwolił: oświadczyć MONARSZE Zadowolenie za rychłe sądzenie spraw mieyscom, w przedstawieniu tegoż P. Zarządzającego wymienionym. O takiém Naywyższém zezwoleniu tenże P. Zarządzający Ministeryum Sprawiedliwości przełożył Rządzącemu Senatowi dla należytego wypełnienia. Rozkazali: 1) o wyrażonym Naywyższym JEGO CESARSKIEY MOŚCI rozkazie, do Granicznego Departamentu, do 1 i 2 Oddziałów 6 Departamentu Rządzącego Senatu przesłać uwiadomienia; i również uwiadomić o tém i inne Departamenta i Oddziały Rządzącego Senatu i Nayświętszy Rządzący Synod. 2re Objawiwszy Naywyższe zadowolenie wymienionym w przełożeniu P. Zarządzającego Ministeryum Sprawiedliwości, Izbom Kryminalnym i równym im mieyscom uprzywilejowanych Guberniy przez ukazy, równie przez ukazy uwiadomić Izby Kryminalne, Rządy gubernialne, mieysca Sądowe i o-

soby, zwierzchność w guberniach mające. Marca 19 dnia 1828 roku. (z 1. Departamentu).

O odsyłaniu otrzymanych pieniędzy za przedany majątek przemytników wódki do Izby Powszechney Opieki, dla obrócenia na pożytek swóy procentów.

Wedle ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat, po wysłuchaniu sprawy na przedstawienie Ministra finansow, ażeby summy, zostające się do rozstrzygnienia przez mieysca sądowe spraw o przemytnikach wódki i naruszających prawidła ustawy o poborze trunkowym, odsyłane były do Izb Powszechney Opieki dla przyrostu przez procenta, na osnowie ukazu Rządzącego Senatu 13 stycznia 1828 roku, bez ograniczenia trzyletniego czasu nadal do rozstrzygnienia sprawy w mieyscach sądowych Rozkazali: ponieważ ukazem Rządzącego Senatu 31 maja 1806 roku i Nayważey potwierdzoną 17 lipca 1818 roku opinią Rady Państwa postanowiono: pieniądze, na przyszłość do osądzenia sprawy wnoszone, odsyłać do Izb Powszechney Opieki, ażeby one przez ich obrót korzystały zupełnemi procentami; przeto na osnowie tego wzięte za przedany majątek przemytników wódki pieniądze wypada nadal, do rozsądzenia o przemytnictwie sprawy, odsyłać do Izb Powszechney Opieki, dla obrócenia na swóy pożytek procentow. Jeżeli zaś Izby w użyciu na obrót tych summ będą miały jaką trudność dla niedostatku sposobów, w takiém zdarzeniu od nich będzie zależało otrzymać swóy pożytek odsyłając je do nayblizszych Rad Opiekuńczych lub do Banku pożyczkowego. I o tém wszystkim Skarbowym Izbom i Expedycyom przepisać ukazami; równie przez ukazy uwiadomić Gubernatorów Cywilnych, Ministra finansow i Zarządzającego Ministeryum spraw wewnętrznych. Marca 19 dnia 1828 roku. (Z Igo Departamentu).

O naznaczeniu terminow na wydanie Komandorskich dochodów i pensyi z Kapituły.

Rządzący Senat słuchali przełożenia P. Taynego Radzcy, Senatora, Zarządzającego Ministeryum Sprawiedliwości i Kawalera Xięcia Alexego Alexiejewicza Dołhorukowa z dnia 9 teraźnieyszego marca, że P. Kanclerz Rossyyskich Orderow, przesyłając do niego poświadczoną kopią wypisu z protokułu Komitetu PP. Ministrów 7 i 20 lutego teraźn. roku, o oznaczeniu terminu na wydanie Komandorskich dochodow i pensyi z Kapituły, prosił tegoż P. Zarządzającego wnieść ją do Rządzącego Senatu dla objawienia zawartey w niey woli Nayważszey; na ten koniec wspominaną kopią wypisu z protokułu PP. Ministrów tenże P. Zarządzający Ministeryum Sprawiedliwości przełożył Rządzącemu Senatowi. We wspomnianey kopii wyraża: na posiedzeniu 7 lutego słuchana zapiska Kanclerza Orderów Rossyyskich, z dnia 30 stycznia, wciągnięta do Protokułu Komitetu pod N. 173, o naznaczeniu terminow, na wydanie Komandorskich dochodów i pensyi z Kapituły. Komitet, rozważając wyrażone przez Kanclerza Orderów Rossyyskich trudności w zamykaniu rachunkow Kapituły dla zapotrzebowania nie w swoim czasie przez Kawalerów należących im komandorskich dochodów i pensyi, podawał, dla uchylenia na czas przyszły tych trudności, postanowić za prawidło, ażeby, na zapotrzebowanie takich wydań, oznaczony był dla znaydujących się w Rossyi roczny termin, a dla przebywających za granicą dwóletni; a po upłynieniu tych terminow każdego razu przedstawiać Komitetowi PP. Ministrów, ile się mianowicie zostanie tych summ niezapotrzebowanych i obrócić je na jakikolwiek dobroczynny przedmiot; lecz, ażeby te osoby, którym się należą te wypłaty, były o nich wiadome, przeto postanowić Kapitule za obowiązek, ażeby za weyściem Kawalerów do kompletu, uwiadamiała o tém przez gazety albo przez zwierzchność; na co i upraszać o Nayważsze zezwolenie. Na posiedzeniu 21 lutego objawiono Komitetowi, że CESARZ JEGOMOŚĆ, na opinią Komitetu zezwala. Komitet postanowił o tém kommunikować Kanclerzowi Orderow Rossyyskich, dla wypełnienia, przez kopią z protokułu. Rozkazali: O wyżey wyrażonym Nayważszym JEGO CESARSKIEY MOŚCI rozkazie, dla powszechnego ogłoszenia, powinnego, do kogo należeć może, wypełnienia i wiadomości, posłać ukazy do wszystkich Rządow Gubernialnych, mieysc Sądowych, do PP. Ministrów, do osob, zwierzchność w guberniach mających; a do wszystkich Rządzącego Senatu Departamentow i do Nayświętszego Rządzącego Synodu, przesłać uwiadomienia. Marca 21 dnia 1828 roku. (Z Igo Departamentu).

O prawach Agenta spraw skarbowych na pobieranie półprocentowych pieniędzy przy zawieraniu przez skarb kontraktow.

Rządzący Senat słuchali: *naprzód* przełożenia P. Taynego Radcy, Senatora, Zarządzającego Ministeryum Sprawiedliwości i Kawalera, Xięcia Alexego Alexiejewicza Dołhorukowa, przy którém przełożył Rządzącemu Senatowi, dla należytego wypełnienia, Nayważszy rozkaz, objawiony przez P. Prezydenta Rady Państwa, po zapadłey w niey opinii, w rzeczy o prawach Agenta spraw skarbowych, na pobieranie półprocentowych pieniędzy przy zawieraniu przez skarb kontraktow, — i *powtóre* pomienione: Nayważszy rozkaz i Opinią Rady Państwa, w których wyrażono: *w opinii Rady Państwa:*" Rada Państwa na Departamencie Ekonomii Państwa i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra finansow, o prawach Agenta spraw skarbowych, na pobieranie półprocentowych pieniędzy, przy zawieraniu przez Skarb kontraktow, rozważała: że bezwarunkowe płacenie Agentowi pieniędzy litkupowych (купимажныхъ), od wszystkich kupli skarbowych i przedaży w stolicach, chociażby pożytek skarbowy i nie przez jego staranie był otrzymany, według słuszności dopuszczane być nie może; że w ogólności takie płacenie, spadając w podradach na cenę rzeczy, podwyższa ją na ubytek skarbu, że zniesienie obowiązku agenta, który 50 lat w Rossyi nie exystował, wprost dowodzi jego bezużyteczności przy teraźnieyszym stanie praw o podradach i odkupach; następnie, zniesienie nanowo tego obowiązku byłoby nayblizszym środkiem do przecięcia ninieyszey sprawy, rozwiązanie którey zatrudniało błogosławioney pamięci CESARZA JEGOMOŚCI ALEXANDRA I. Ale z drugiey strony, wziąwszy pod uwagę, że obowiązek agenta przywrócony w 1816 roku dla Kremera mianowicie, i podług objaśnienia Ministra finansow, w 1825

roku podobało się było JEGO CESARSKIEY MOŚCI, właśnie na przedmiot opłacenia długu skarbowego Kremera, naznaczyć jemu litkupowe pieniądze w Komitecie sukiennym, gdzie i niema z jego strony starania; nie można się nie zgodzić, że naznaczenie Kremera oparte na szczególném miłosierdziu JEGO CESARSKIEY MOŚCI. Rada Państwa, święcie szanując taką Nayw y ż s z ą wolę, mniema: zostawując Kremera na teraźnieyszym obowiązku, dopóki jest w stanie nim się zaymować, przedłużać jemu płacenie litkupowych pieniędzy we wszystkich tych zdarzeniach, kiedy się przykładać i starać będzie o pożytek skarbu, jako Agent, i podług tego, jak gdzie teraz exystują: samo to płacenie i stopień dopuszczenia jego przy skarbowych kuplach i przedażach w stolicach." W N a y w y ż s z y m rozkazie: JEGO CESARSKA MOŚĆ zapadłą na Powszechném Zebraniu Rady Państwa opinią, w rzeczy o prawach Agenta spraw skarbowych na pobieranie półprocentowych pieniędzy przy zawieraniu przez skarb kontraktów, N a y w y ż e y potwierdzić raczył i rozkazał wypełnić." Podpisał: *Prezydent Rady Państwa Hrabia W. Koczubey.* 9 marca, 1828 r. R o z k a z a l i: o tym N a y w y ż s z y m JEGO CESARSKIEY MOŚCI rozkazie dla wiadomości i powinnego w potrzebném zdarzeniu, do kogo należeć będzie, wypełnienia, dać wiedzieć przez ukazy: PP. Ministrom, Sprawującemu obowiązek Kontrolera Państwa, St-Petersburskiemu i Moskiewskiemu Wojennym Jenerał-Gubernatorom, wszystkim mieyscom urzędowym, Rządom Gubernialnym i Obwodowym, także PP. Wojennym Gubernatorom, Zarządzającym sprawami Cywilnemi, Jenerał-Gubernatorom i Naczelnikom miast; a do Nayświętszego Rządzącego Synodu, do wszystkich Rządzącego Senatu Departamentow i Powszechnych ich Zebrań przesłać uwiadomienia. Marca 26 dnia 1828 roku. (Z 1go Departamentu.)

O przyymowaniu na ewikcyą w podradach i dostawach budowli niezaassekurowanych, z umnieyszeniem 4 części ceny na rzeczy niepalne w świadectwie położoney, i o innych.

Wedle ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat na Powszechném S. Petersburskich Departamentow Zebraniu, wysłuchawszy wyciągu sprawy, która weszła do Powszechnego Zebrania z 1go Departamentu Rządzącego Senatu, i zawierającą w sobie zapytania, względem przyymowania na ewikcyą w podradach i dostawach, zaassekurowanych i niezaassekurowanych majątkow, R o z k a z a l i: Rozpatrzywszy zawierające się w tey sprawie pytania o tém: 1, umnieyszenie 4 części z przedstawianych na ewikcyą w podradach i dostawach niezaassekurowanych domow i budowli czynić z zupełney summy ocenki, czyli z tey tylko, w jakiey ocenione rzeczy niepalne i materyały? i 2, oprócz takiego umnieyszenia 4 części, czy uzyskiwać jeszcze po 1½ procentu za przyjęcie na ewikcyą nieassekurowanego majątku? Powszechne Rządzącego Senatu Zebranie stanowi: 1) że N a y w y ż s z y m ukazem, 1809 roku października 7 dnia objawionym, i w ukazie Rządzącego Senatu 1816 roku października 30 dnia ogłoszonym, rozkazano w 2gim punkcie: ocenkę zasadzać naybardziey na wyrachowaniu materyału niepalnego, jakoto: żelaza i cegły; w 3cim, do tego porównania przyjąć jeszcze w dodatek wygody mieyscowego położenia i dochod z domu otrzymywany; w ukazie 1817 roku czerwca 14 dnia wymienione są wszystkie budowy, do przyymowania na ewikcyą dozwolone, i przytém rozkazano: miedziane w drewnianych zawodach naczynia i inne rzeczy miedziane, przyymować na ewikcyą z umnieyszeniem 4 części ocenki, na te rzeczy w świadectwie położoney. Zatém, na osnowie tych prawideł rozstrzygnąć pierwsze zapytanie tak: ażeby przyymować na ewikcyą niezaassekurowane budowle murowane, w ukazie 1817 roku czerwca 14 dnia wymienione, z umnieyszeniem 4tey części ceny, na materyały niepalne w świadectwie położoney, jako to: żelazo, miedź, kamienie, cegła i ziemia, na którey budowa stoi, i którey cena podług dogodności położenia mieysca w świadectwie się naznacza. 2) Półtora-procentowe pieniądze podczas przyjęcia na ewikcyą niezaassekurowanych budowli murowanych, przez ukaz 1810 lutego 18 było przepisano uzyskiwać tylko na ówczesne 4 lata odkupu gorzałczanego; ale potém 1817 roku w ukazie 14 czerwca przy wydaniu nowych prawideł o ewikcyach na gorzałczaną dostawę, o uzyskaniu tych procentow na czas przyszły niczego nie powiedziano; z tego względu, jak P. Minister finansow wyjaśnia, ażeby uwolnić skarb od odpowiedzialności za majątek: gdyż otrzymując pieniądze assekuracyyne, skarb, podług prawideł assekuracyi, przyymowałby na siebie i tę odpowiedzialność. Zatém drugie zapytanie rozwiązać tak: że na czas przyszły tych półtora-procentowych pieniędzy od składanych na ewikcyą uzyskiwać nie należy; i dla jednostaynego w tem wypełnienia przepisać przez ukazy wszystkim PP. Ministrom, Wojennym Jenerał-Gubernatorom, Jenerał-Guburnatorom, Wojennym Gubernatorom zarządzającym sprawami cywilnemi, Naczelnikom miast, Gubernatorom Cywilnym, Rządom Gubernialnym i Obwodowym, Izbom skarbowym, Woyska Dońskiego i Czarnomorskiego Woyskowym Kancellaryom i mieyscom Urzędowym; a do Nayświętszego Rządzącego Synodu, do wszystkich Rządzącego Senatu Departamentow i Powszechnych ich Zebrań przesłać uwiadomienia. Kwietnia 5 dnia 1828 roku. (Z Powszechnego Departamentow St-Petersburskich Zebrania.)

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.